

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

PUBLICACIÓ MENSUAL

De l'Escola d'Administració de la Mancomunitat de Catalunya

Any I

MES DE JULIOL 1923

Núm. 7

98

SUMARI:

LA CASA DE LA VILA D'AGRAMUNT.—PROBLEMES DE DRET PÚBLIC: Garantia del funcionari en el càrrec: Síntesi de legislació estrangera, per *Josep Claveria Echave*. — JUSTÍCIA ALS BONS ADMINISTRADORS, per *J. B.* — MANCOMUNITAT DE CATALUNYA: OFICINA D'ORIENTACIÓ MUNICIPAL: Mutualitat de Secretaris i Funcionaris de Catalunya. — FUNCIONAMENT D'UNA BÀSCULA PESA-CARROS, per *Josep Castells*. — CONSULTES. — SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS: Mercats: Organització i funcionament, per *R. Giralt Casadesús*. — EL MUNICIPI I LA BENEFICÈNCIA, per *Francesc Puig i Alfonso*. — UN JARDÍ PÚBLIC, ECONÒMIC, per *N. M. Rubió*. — BIBLIOGRAFIA: Tablettes documentaires Municipales.—DEURES QUE LA LEGISLACIÓ IMPOSA: Mes de juny; Ajuntaments, per *F. Sans i Buigas*. — CENS ELECTORAL: Rectificació del Cens; Llistes definitives. — JUTJAT MUNICIPAL, per *Josep M.ª Gich*. — SECCIÓ DE LEGISLACIÓ, per *Josep M.^a Pi i Suñer*. — NOTES DIVERSES. — JURISPRUDÈNCIA DEL TRIBUNAL SUPREM, ANY 1923

REDACCIÓ:

Escola d'Administració de la
Mancomunitat de Catalunya

CARRER DEL BISBE

BARCELONA

ADMINISTRACIÓ:

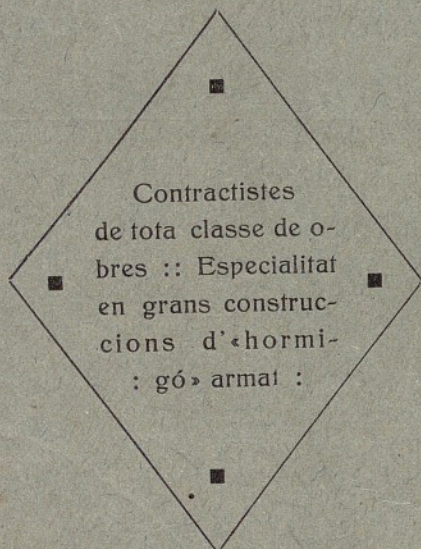
Editorial Catalana, S. A.

ESCUDELLERS, 10 BIS, ENTRESOL

BARCELONA

Biblioteca de Catalunya

Construccions i Paviments, S. A.

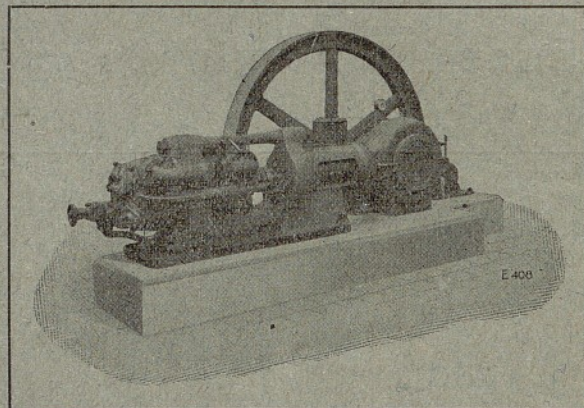
BARCELONA
Passeig de Gràcia, 80

MADRID
Barquillo, 5

Escher Wyss & Cie

ZURICH (Suïssa)

MAQUINÀRIA FRIGORÍFICA DE GEL

Sistema **Àcid carbònic i Amoníac**. Cambres frigorífiques per a totes les indústries. Fàbriques de gel de totes potències.

Autoirigor

Màquina frigorífica automàtica.—Cap vigilància. Cap untatge.—Hermètica—ment tancada. Consum mínim. Espai reduït. Hotels, Restaurants, Carniceries, Tocineries, Lleteries, Fàbriques de Xocolata, Mantegueries, etc.

Representant General a Espanya

F. Vives Pons

ENGINEYER INDUSTRIAL

BARCELONA: Girona, 112

SUCURSAL DE MADRID: Prim, 2

Assessoria Administrativa Mercantil FREDERIC FRIGOLA PALAU

ADVOCAT - LL. ADMÓ. LOCAL

Passeig de Sant Joan, 13, 2.º : Telèfon 716 S. P. : **BARCELONA**

Despatx: De 10 a 12 matí i de 4 a 6 tarda

COL·LABORACIÓ ESPECIALITZADA EN:
Dret municipal, Legislació tributària, Pràctiques administratives diverses,
Dret mercantil i aplicació de l'impost d'utilitats

Ajuntaments

Consultori especial.
Representació davant les oficines públiques.
Confecció de pressupostos, Repartiments, comptes, etc.
Minuta d'expedients de totes classes.

Refundició d'Apèndixs a l'Amillament.

Quintes

Reducció del servei en files.
Expedients d'excepció.
Contra-informacions.
Recursos.

Procediment

Instàncies, informes, dictàmens, recursos governatius, econòmics i contencions administratius.

Acaba de sortir

*un llibre a posta per
llegir en vacances*

Bells Indrets de Catalunya

per

Josep Botey

Impressions d'un excursionista : Un bell volum de 180 pàgines; il·lustrat amb 32 fotografats fora text. Preu, en rústica, 4'50 pts.; relligat en tela, 6 pts. De venda en totes les bones llibreries.

Comandes a
l'Editorial Catalana, S. A.
Escudellers, 10 bis, entresol

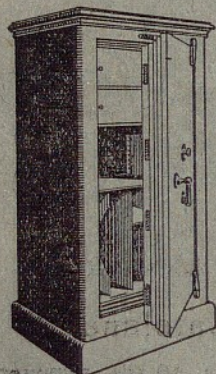
CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 i 11

LA CASA DE LA VILA D'AGRAMUNT

A l'antiga vila d'Agramunt (2552 habitants) els carrers, ombrejats de porxades, condueixen a una plaça central, que mai més no s'esborra del record d'aquell qui l'ha vista una sola vegada. L'església en pren un costat i l'enjoia amb aquella portalada de pedra brodada que es goig dels ulls i de l'esperit; uns pórtics amples l'enquadren per l'altra banda; la Casa de la Vila acaba de donar al conjunt un aspecte atraient de monumentalitat ben agermanada.

La Casa de la Vila, obrada a les primeries del segle XVIII, recorda d'aprop els casals municipals de Manresa i de Cervera, datats un xic abans, no solament per la robustesa del conjunt, sinó també per l'ampulositat de l'escut que ací es destaca en les dovelles de la balconada.

És una construcció ben ponderada i de línies nobles, bell exemplar del nostre barroc civil, que cal mantenir curosament, salvant-lo de nafres enlletgidores, en aquesta plaça d'Agramunt, on havia florit, sis centúries abans, el portal del temple amb la gràcia més fina de l'art romànic de Catalunya.

PROBLEMES DE DRET PÚBLIC

GARANTIA DEL FUNCIONARI EN EL CÀRREC

SÍNTESI DE LEGISLACIÓ ESTRANGERA

IV

ESTATS UNITS

S'ha estès molt el concepte d'imperar en absolut a Nord-Amèrica el règim del «spoils system», determinant, a tot canvi de situació política, una ampla remoció funcionalista. Resta d'això poca cosa; el que hi ha és que diversos funcionaris, més o menys tècnics, deuen a Nord-Amèrica el nomenament a l'elecció popular, i, naturalment, els canvis polítics poden determinar el canvi d'uns funcionaris tècnics o semi-tècnics. Però això, com pot notar-se, no és «spoils-system», sinó aplicació del principi, perfectament europeu, i reiteradament acusat en aquest treball, de radicar el dret de revocació en la mateixa autoritat en que radica el dret de nomenament. Justament, sense tenir res de «spoils system», està cada jorn arrelant més en els diversos Estats de Nord-Amèrica el popular *recall*, és a dir, la revocació del funcionari pel poble; darrerament, Garner, professor a la Universitat de Illinois, ha publicat sobre el sistema un interessant treball que ens proposem extreure en un proper número d'aquesta Revista.

Però, això de banda, el funcionari als Estats Units, per una jurisprudència regular dels Tribunals, allí tan forts, està ordinàriament tant o més garantit en el càrrec que en els sistemes europeus examinats. Seguint a Wilson i Goodnow, principalment aquest, ho veurem. Salvant el President dels Estats Units, el poder de destitució no és considerat com emanat, pel cap de l'executiu, de la concessió que li ha estat feta de dit poder executiu. Però, sovint la llei confereix, sigui al cap de l'executiu, sigui a altre funcionari executiu, el poder de destituir funcionaris, per ell nomenats. Així el cap de l'executiu pot rebre el poder de destituir funcionaris els càrrecs dels quals deriven d'elecció popular. Però quan aquest poder no ha sigut expresament atorgat, la regla aplicable a l'executiu del Estat, s'aplica a tots els funcionaris executius; en altres termes, cap funcionari executiu posseeix el dret de destitució d'altre funcionari que degui el seu càrrec a elecció, o la durada de quines funcions estigui fixada per la llei. Quan el funcionari és nomenat per altre funcionari, en absència de tota llei fixant la durada o la tenència de les funcions, la regla general és que el poder de revocació és implícitament contingut en el poder de nomenament. El poder de revocació pot ésser absolut o condicional. Ordinàriament és absolut quan està implícitament contingut en el poder de nomenament. És així mateix absolut en el que respecta al President, per estimar-se que li ha estat atorgat com a part del poder executiu. Dintre els Estats, generalment, és així mateix absolut quan als agents subordinats dels Serveis departamentals centrals, i així mateix respecte dels funcionaris de serveis dels despatxos dels governs locals. Quan el poder de destitució és absolut, l'autoritat que destitueix s'entén in-

vestida d'un poder discrecional, no calguent-li sisquerra escoltar el funcionari destituït. Quan són exigides condicions per a la destitució, moltes voltes consisteixen en la necessitat d'obtenir el consentiment d'un consell executiu. Així ocorre freqüentment amb el poder del Governador de destituir els funcionaris importants. En altres casos, molt freqüents dintre dels Estats, la limitació consisteix en el fet que la destitució deu ésser motivada: en aquests casos, el funcionari amenaçat de destitució deu ésser escoltat exceptuant potser només els funcionaris destituïts pel President. En altres casos, malgrat que la destitució no estigui condicionada per l'existència d'un motiu, la llei prescriu que deura ésser escoltat l'individu a destituir.

El control que posseeixen els tribunals sobre l'exercici del poder de revocació, difereix considerablement segons se tracti d'una o altra hipòtesi. En el primer cas—quan la revocació no pot decretar-se sense motiu—els tribunals, per regla general, exceptuant els funcionaris destituïts pel President, tenen el dret d'examinar, quan als motius, la decisió de l'agent qui decreta la separació. Més si la llei no limita la revocació als casos en què existeixen motius, però disposa que el funcionari deu ésser escoltat, la tendència dels tribunals és exigir solament que el funcionari sigui escoltat, refusant l'examen de la qüestió de saber si hi ha motiu de revocació. Quan el motiu no s'especifica, els tribunals tenen el dret, exceptuant les destitucions fetes pel President, de revisar, quant al motiu, la decisió adoptada pel funcionari revocat. Exercint aquest poder han declarat els tribunals, que el motiu suficient per a justificar una destitució que degui ésser motivada deu ésser un abandó dels deures del càrrec, o bé incapacitat del funcionari, o una infracció, i que el simple fet de que altra persona podria, millor que el titular, lliurar-se o sortir-se de les atribucions, no és un motiu suficient per a la destitució.

De vegades, les lleis que atorguen la potestat de destitució, o que fixen la durada de les funcions, especifiquen d'una manera precisa els motius de separació. En aquest cas, el funcionari que destitueix no pot fer-ho més que pels motius especificats en la llei. Aquests motius són, en general, la mala conducta en el servei, la mala gestió de la funció, la mala conducta personal, la negligència voluntària en la funció, la prevaricació, la ubriaguesa habitual. Les Cambres poden, no existint prescripció constitucional, determinar el què serà suficient per justificar l'exercici del poder de revocació; però si la Constitució ha determinat que certs motius justificaran l'exercici del poder de destitució, les Cambres no poden afegir-hi nous motius. Quan la llei prescriu la destitució per mala conducta en el servei, cal distingir el funcionari de l'home que ocupa el càrrec, en altres termes, la mala conducta se deu aleshores entendre solament en el servei. En general, el poder de destitució no comprèn el poder de suspensió, encara que la llei ho pot prescriure expressament. L'exercici de la potestat de separació pot tenir lloc expressament o tàcitament, doncs quan és absoluta, el nomenament de nova persona per a una funció amb l'ànim de reemplaçar al titular actual, se considera com una destitució.

Resta encara per examinar l'acció legislativa com determinant de destitució. No siguent una funció un contracte, és en la potestat del poder legislatiu, salvant el cas d'una disposició constitucional en contra, el posar terme a la relació funcional, sigui suprimint la funció, sigui escursant-ne la durada, sigui declarant vagant el càrrec, sigui assignant les atribucions d'un funcionari a un altre. Demés, quan el poder legislatiu no posseeix el dret de separació, ha sigut decidit que pot, però, suprimir la funció produint indirectament el resultat de posar terme a la relació funcional del titular. Les mateixes regles són aplicables als funcionaris municipals, com l'autoritat municipal tenint el dret de crear càrrecs, té el poder de suprimir-los. En fi, el poder legislatiu, sovint, en virtut d'una disposició constitucional, posseeix el dret de posar terme al vincle o relació del funcionari, pel procediment d'«impeachment» — acusació.

No examinarem les facultats de destitució dels Governadors dels Estats, molt àmplies, segons la constitució, en l'Estat de New-York, i recaient sovint sobre els funcionaris mateixos del Comtat; ni les dels caps departamentals, ni les dels consells de Comtat i municipals, dels diversos tipus, sobre els seus respectius empleats, doncs s'assenten sobre bases i principis similars als abans examinats, i si bé, com observa Rowe les potestats del governador d'Estat en l'administració del Comtat, i la del Alcalde en la municipal, són molt àmplies legalment respecte de la revocació, com del nomenament, en llur exercici s'adapten a la norma de mantenir el funcionari en el càrrec mentre el pot exercir i no incorre en causa de separació.

JOSEP CLAVERIA ECHAVE

Prof. a l'Escola d'Administració

JUSTÍCIA ALS BONS ADMINISTRADORS

No és un cas nou trobar, per les terres beneïdes de la Pàtria, municipis de recta i capacitada administració manifestada per un estat florent de llurs finances i un sentit d'ordre i de responsabilitat en els actes de govern.

Mes encara que, sortosament, tinguem ocasió d'apreciar que són aquells en bon nombre a Catalunya, creiem d'alt interès públic el fer justícia en cada cas als bons administradors, dedicant-los unes ratlles de la REVISTA, i uns mots ben efusius, que siguin satisfacció i estímul a la vegada.

Ens fa escriure avui el contingut d'un opuscle que ens ha sigut remès, publicat per l'Ajuntament de Castellserà, titulat «*Memòria de la gestió comptable realitzada des d'abril de 1922 a 31 de març de 1923, en que l'Ordenació de pagaments estigué a càrrec del Batlle D. Francesc Parera, actuant de Dipositari D. Antoni Gomà i Roig i essent Secretari-Comptador D. Ramon Francès i Riberola.*»

La seva lectura ens ha produït la sensació de trobar-nos davant d'un cas admirable

de rectitud, competència i entusiasme, que manifesten els gestors municipals del poble de Castellserà.

La publicitat que donen al detall dels ingressos i pagaments efectuats durant el passat exercici per la Caixa Municipal, la satisfacció amb que consignen el fet de que no existeixen creditors de l'Ajuntament de

cap classe al tancar l'exercici, abans al contrari, resta de la liquidació un sobrant de 2,227'21 pessetes d'existència en Caixa, i poc menys de dita suma de pendent de cobrament, són fets que palesen aquella rectitud i aquell entusiasme, tan ben coronats amb el projecte d'emprèstid popular amb destinació a la construcció d'un edifici-es-

cola, projecte glossat en la dita «Memòria» de faisó corprenedora.

Anotem doncs avui en el llibre d'honor dels Ajuntaments catalans el de Castellserà, que referma el bon nom dels de les terres lleidatanes. Que per molts anys.

J. B.

Mancomunitat de Catalunya

Oficina d'Orientació Municipal

Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya

I.—Amb l'ajuda econòmica de la Mancomunitat de Catalunya, i sota la seva protecció, a l'objecte de millorar, per mitjà de la previsió, la situació dels Funcionaris d'Administració Municipal de Catalunya, s'organitza, a base de mutualitat, el segur de *malaltia, invalidesa i mort*, conjuntament.

II.—Podran gaudir dels beneficis d'aquest segur i, per tant, seran considerats com a socis:

a) Tots els Secretaris que exerceixen en Ajuntaments de Catalunya, compresos entre les edats de 25 a 65 anys, que frueixin de bona salut, subjectant-se a les presents Bases.

Els individus que tinguin acumulades diverses Secretaries seran compresos en la Mutualitat per la del Municipi de major nombre d'habitants.

b) Tots els altres Funcionaris municipals de Catalunya que reuneixin les condicions abans esmentades. L'edat mínima d'ingrés per aquests serà de 20 anys.

Resten exceptuats per les seves especials circumstàncies els Funcionaris de l'Ajuntament de Barcelona.

III.—Per a tots els efectes d'aquesta Mutualitat, els Ajuntaments de Catalunya es dividiran en quatre categories, segons el nombre d'habitants de fet que resultin del cens de població en la forma següent:

Constituiran la *primera categoria* els Municipis que no passin de 1,000 habitants.

Constituiran la *segona categoria* els de 1,001 a 4,000.

Constituiran la *tercera categoria* els de 4,001 a 8,000.

Constituiran la *quarta categoria* els que excedeixin de 8,000 habitants.

Els Secretaris de les Agrupacions de Municipis, constituïdes legalment, es consideraran compresos en la categoria que correspongui sumats el nombre d'habitants de fet dels respectius Municipis.

IV.—Els beneficis concedits per la Mutualitat seran els següents:

A) Per als associats que pertanyin a la primera categoria:

a) *En cas de malaltia*: un subsidi diari de 4'50 pessetes.

b) *En cas d'impossibilitat absoluta pel treball*: una indemnització única de 1,000 pessetes.

c) *En cas de mort de l'assegurat*: una indemnització a la família de 1,500 pessetes.

B) Per als associats que pertanyin a la segona categoria:

a) *En cas de malaltia*: un subsidi diari de 7 pessetes.

b) *En cas d'impossibilitat absoluta pel treball*: una indemnització única de 1,500 pessetes.

c) *En cas de mort de l'assegurat*: una indemnització a la família de 2,000 pessetes.

C) Per als associats que pertanyin a la tercera categoria:

a) *En cas de malaltia*: un subsidi diari de 10 pessetes.

b) *En cas d'impossibilitat absoluta pel treball*: una indemnització única de 2,000 pessetes.

c) *En cas de mort de l'assegurat*: una indemnització a la família de 2,500 pessetes.

D) Per als associats que pertanyin a la quarta categoria:

a) *En cas de malaltia*: Un subsidi diari de 12 pessetes.

b) *En cas d'impossibilitat absoluta pel treball*: una indemnització única de 3,000 pessetes.

c) *En cas de mort de l'assegurat*: una indemnització a la família de 3,500 pessetes.

V.—Serà potestatiu dels Secretaris socis de la Mutualitat pertànyer a la categoria immediata superior a la en que estigui classificat el respectiu Municipi segons la Base tercera.

Els Funcionaris Municipals escolliran lliurement a quina de les quatre categories vulguin acollir-se.

VI.—Per a respondre de les obligacions de la Mutualitat, es formarà un capital integrat per les següents quotes:

1.er Dels secretaris:

a) Els Secretaris que pertanyin a la primera categoria, contribuiran amb una quota mensuals de 3'50 pessetes.

b) Els que pertanyin a la segona categoria, amb una quota mensual de 6 pessetes.

c) Els que pertanyin a la tercera categoria, amb una quota mensual de 8 pessetes.

2.^{on} De la Mancomunitat.

La Mancomunitat bonificarà en un 100 % les precedents quotes.

3.er Dels altres funcionaris municipals:

a) Els Funcionaris municipals que pertanyin a la primera categoria contribuiran amb una quota mensual de 7 pessetes.

b) Els que pertanyin a la segona categoria, amb una quota mensual de 12 pessetes.

c) Els que pertanyin a la tercera categoria, amb una quota mensual de 16 pessetes.

d) Els que pertanyin a la quarta categoria, amb una quota mensual de 20 pessetes.

VII.—El segur d'invalidesa cessarà al complir l'assegurat 65 anys, continuant subsint el de malaltia i mort.

A comptar d'aquesta data, els Associats deuran abonar les següents quotes mensuals:

Els que pertanyin a la primera categoria...	2'00 ptes.
Els que pertanyin a la segona categoria...	3'00 »
Els que pertanyin a la tercera categoria...	3'50 »
Els que pertanyin a la quarta categoria...	5'00 »

La Mancomunitat bonificarà, així mateix les precedents quotes, amb un cent per cent.

Els Associats que no gaudeixin de bonificació de la Mancomunitat, deuran abonar les quotes abans esmentades més l'import d'aquesta bonificació.

VIII.—El segur de malaltia té per objecte el pagament d'un subsidi o pensió diària pel cas de malaltia i convalescència, en compensació de les despeses que exigeix la curació.

IX.—Per a tenir dret al subsidi de malaltia, deuran haver transcorregut tres mesos des de la data d'ingrés en la Mutualitat.

Els socis del Montepio de Funcionaris d'Administració Local de Catalunya, que ingressin a la Mutualitat en el termini senyalat en la Base XIX, no estaran subjectes a la limitació establerta en el paràgraf anterior.

X.—Per a determinar el dret a subsidi, es fixarà el criteri general d'abonar-ne per tota malaltia que ocasioni despeses sense establir classificacions, entre les malalties de medicina, alta cirurgia, cirurgia major i cirurgia menor.

Restaran excloses totalment de subsidi, les malalties venèrees, sífiliques i les que siguin conseqüència d'aquestes, d'efectes

immediats, així com les produïdes per ubriaguesa, baralles i les que provinguin de suïcidi frustrat.

Les malalties cròniques en quan exacerbant-se impossibilitin temporalment pel treball, donaran dret al subsidi de malaltia.

Les malalties conseqüències de guerra i sublevacions o de qualsevol altra perturbació d'ordre públic, adquirides exercint el càrrec, resten igualment compreses en aquest subsidi.

XI.—Durant l'existència d'una epidèmia declarada oficialment, no es pagaran subsidis de cap mena als que la contraguin, fins que es declari oficialment la desaparició absoluta d'aquella.

Les precedents declaracions es faran, quan la epidèmia afecti a més de dues comarques catalanes, a petició de l'orgue Directiu de la Mutualitat, pel Consell Permanent de la Mancomunitat, previ informe de la Comissió de Sanitat. D'aquests acords deurà donar-se'n compte a l'Assamblea.

Resta el Consell de Govern facultat, per a fer una distribució equitativa de part dels beneficis que poguessin obtenir-se en el propi exercici, entre aquells que per la precedent causa haguessin sigut privats de subsidi.

XII.—Com a màxim, el subsidi de malaltia serà pagat durant 120 dies.

Una malaltia de 10 dies o menys, no dóna dret al funcionari a cap subsidi; les malalties de més de deu dies de duració donen dret al cobrament del subsidi des del primer dia.

Per al funcionari que durant els trenta dies d'haver sigut donat d'alta d'una malaltia, contregui una altra malaltia, serà considerada aquesta com a continuació de l'anterior i s'abonaran subsidis per la diferència entre 120 dies i els que va durar la primera malaltia, de manera que entre les dues s'indemnitzin 120 dies.

Si un individu ha cobrat amb motiu de la seva malaltia el màxim de subsidi que és el corresponent a 120 dies, i contreu una nova malaltia, per a tenir altra volta dret a cobrar subsidi, tenen d'haver transcorregut tres mesos des de que va ésser donat d'alta en la darera malaltia.

XIII.—Les altes i baixes per malalties deuran autoritzar-se pel metge de capçalera o amb aquells requisits que s'estableixin pel Consell de Govern.

Podran visitar el malalt o malalts els facultatius degudament autoritzats, el dictamen de dos dels quals en tot cas serà definitiu per a tots els efectes.

XIV.—Si un funcionari s'incapacita totalment i perpètuament per a exercir la seva professió, lo qual deurà constatar-se per dictamen de dos facultatius nomenats pel Consell de Govern, tindrà dret a la indemnització per invalidesa.

XV.—A l'ocórrer la mort de l'assegurat, si aquest no ha designat beneficiari, els hereus, prèvia presentació dels corresponents documents acreditatius de tal circumstància, a juí del Consell de Govern, tindran dret a cobrar el total de l'indemnització.

XVI.—Mentre regeixi aquest segur, tindrà dret l'assegurat a canviar el beneficiari, posant-se en son lloc a un altre i això fer-ho quantes voltes cregui convenient. Aquestes substitucions de beneficiari tindran de fer-se per escrit.

Quan el beneficiari hagi mort abans que l'assegurat, l'import total del segur serà cobrat pels hereus naturals de l'assegurat.

XVII.—Els que havent desempenyat durant cinc anys el càrrec, cessin en el mateix per un termini superior a un any o els que passin a exercir-lo en Ajuntaments no catalans, podran continuar en la Mutualitat abonant, emprò, els Secretaris, íntegrament la quota que pagaven, més la part que per a ells abonava la Mancomunitat.

Deuran a l'ensem subjectar-se a les disposicions especials que per a cada cas pugués dictar el Consell de Govern.

Per aquells Secretaris que comptin 20 anys o més de bons serveis, encara que cessin en l'esmentada professió, continuarà la Mancomunitat bonificant llurs quotes en la proporció establerta en la Base VI.

XVIII.—Aquells individus que no vulguin continuar en la Mutualitat, no tindran dret a cap mena de bonificació.

Els que reglamentàriament deguin ésser baixa, tindran dret a rescabalar-se del 50 % de les quotes directament abonades. Per al cas d'haver cobrat algun subsidi, es deduirà l'impost d'aquest del 50 % esmentat.

XIX.—Els actuals funcionaris que entrin a formar part de la Mutualitat dintre del primer any de vida de la mateixa, i els de nou nomenament dins el mateix termini, d'un any, a comptar de la presa de possessió del càrrec, no vindran obligats a pagar drets d'entrada de cap mena. Passat aquest termini, deuran abonar: els que tinguin de 25 a 30 anys, 40 pessetes; passant de 30 anys, fins a 45, 60 pessetes; passant de 45 a 65, 100 pessetes.

Pels individus que passin de 45 anys, es calcularà demés una sobre-prima de segur segons l'edat, establint-se tres grups: de 45 a 50 anys; dels que excedint de 50 no passin dels 55, i dels que passin de 55 fins a 65.

Els actuals socis del Montepio de Funcionaris d'Administració Local de Catalunya que ingressin dins del termini abans esmentat, no vindran subjectes a pagament de drets d'ingrés de cap mena.

El Consell de Govern disposarà la forma de fer efectives aquestes quantitats, a base de donar les màximes facilitats no puguent, emprò, ésser la quantitat mensual a abonar, inferior a 10 pessetes.

XX.—Totes les operacions de segur portades a terme per la Mutualitat es regiran d'acord amb els principis científics del segur.

XXI.—Anualment es procedirà a la formació del balanç tècnic, dels comptes de pèrdues i beneficis i de les corresponents estadístiques.

El cinquanta per cent del beneficis resultant del balanç seran destinats a millorar els subsidis del mateix any; un vint-i-cinc per cent a la formació d'un capital de reserva, i el vint-i-cinc per cent restant in-

gressarà a la Mancomunitat per a aminorar les despeses d'administració de la Mutualitat.

XXII.—Els associats podran realitzar amb la Mutualitat diferents operacions de segur voluntari a fi d'augmentar l'import de les indemnitzacions a que tinguin dret.

L'import de les quotes a pagar per aqueix concepte seran fixades d'acord amb l'edat i segons les tarifes per a cada classe d'operacions.

La Mancomunitat bonificarà les quotes del segur voluntari dels Secretaris, en un deu per cent.

Es procurarà també obtenir bonificacions dels respectius Ajuntaments i demés entitats.

XXIII.—El funcionament de la Mutualitat serà regit per un Consell de Govern.

Aquest estarà assessorat per un Cos Consultiu i d'aquelles altres persones l'opinió de les quals pugui il·lustrar per la seva autoritat científica.

XXIV.—El Consell de Govern estarà integrat per:

- a) Un diputat de la Mancomunitat, que actuarà de President.
- b) Quatre representants més de la Mancomunitat.
- c) Quatre persones designades entre els socis.

XXV.—El Consell Permanent de la Mancomunitat designarà el diputat que deu actuar de President i els quatre individus que deuen representar a la Mancomunitat dintre el Consell de Govern.

El Consell Permanent amb tota llibertat pot, en tot moment, renovar el President i llurs representants, no tinguent en canvi termini màxim de duració els càrrecs.

XXVI.—Anualment, pel mes de juliol, es celebrarà una Assemblea general d'associats en la qual es donarà compte de la marxa de la Mutualitat, al sol objecte de que els socis se'n assabentin, i, en els anys que correspongui, es designarà el Cos Consultiu i, per aquest, als individus que en representació dels socis deuen formar part del Consell de Govern, tot en la forma següent:

- a) Es classificaran en quatre categories els associats, tal com es disposa en la Base III.
- b) Obtinguda la precedent classificació, els socis compresos dins de la primera categoria elegiran sis individus d'entre els mateixos; els de la segona categoria n'elegeran sis més d'entre els mateixos; els de la tercera categoria, n'elegeran tres d'entre els mateixos; i els de la quarta categoria, n'elegeran dos d'entre els mateixos.

Aquests individus, que seran renovats cada dos anys, constituïran el Cos consultiu.

- c) Els respectius individus de cada categoria, designats en la forma esmentada, elegiran per mitjà de votació secreta el seu representant en el Consell de Govern, havent de recaure la designació en individu comprès dins la mateixa categoria que estigui exercint el càrrec en Ajuntament de Catalunya.

XXVII.—La duració del càrrec serà de quatre anys, i la renovació per meitat, cada

dos. En la primera renovació cessaran els de la primera i tercera categoria.

XXVIII.—Les vagants sols es produiran per defunció o per baixa en la Mutualitat. Quan siga una sola la vagant, es proveirà extraordinàriament en la primera reunió del Cos Consultiu; quan es produeixin en nombre de dos o més, deuran proveir-se en el termini de dos mesos.

Els designats passaran, pels efectes del cesse en el càrrec, a ocupar la situació dels substituïts.

XIX.—El Consell de Govern assolirà la representació de la Mutualitat per a tots els efectes, i cuidarà de la seva administració, subjectant-se a les Bases per les que legalment es regeixi.

XXX.—Actuarà de Secretari del Consell de Govern el cap de l'Oficina d'Orientació Municipal, amb veu, emprò sense vot en les sessions.

XXXI.—El Consell de Govern celebrarà les sessions ordinàries que prèviament acordi, i extraordinàriament es reunirà quan ho cregui necessari el President, o sigui demanat per tres individus del Consell, devent-se aquestes convocar amb sis dies d'anticipació i essenyalar l'objecte concret de les mateixes.

XXXII.—Per a celebrar sessió ordinària precisarà l'assistència de cinc individus del Consell de Govern.

Les extraordinàries es celebraran siga el que siga el nombre d'assistents.

Els acords seran presos per majoria dels presents.

Quan es produís empat, quedarà l'assumpte sobre la taula, per a repetir-se la votació en la propera sessió, i en el cas de repetir-se l'empat, la Presidència farà ús del vot de qualitat.

XXXIII.—Els acords del Consell de Govern seran sempre executius.

Contra dels mateixos podran recórrer els interessats davant del Consell Permanent de la Mancomunitat, i la resolució que aquest prengui serà definitiva per a tots els efectes.

El termini per a la interposició del recurs serà de 15 dies, a comptar des del següent al de la data de notificació de l'acord recaigut.

XXXIV.—Correspondrà al Cos Consultiu:

a) Designar en la forma esmentada en la Base XXVI els representants dels associats en el Consell de Govern.

b) Assessorar al Consell de Govern en tots aquells assumptes per què sigui requerit.

XXXV.—El Cos Consultiu es reunirà semestralment amb caràcter ordinari i extraordinàriament sempre que sigui convocat pel Consell de Govern.

Les convocatòries per a les reunions extraordinàries deuran fer esment dels assumptes a tractar i ésser circulades amb deu dies d'anticipació.

XXXVI.— Les reunions així ordinàries com extraordinàries del Cos Consultiu tindran efecte sigui el que sigui el nombre

d'assistents i s'entendrà acordada la proposta que reuneixi major nombre de vots.

Els acords del Cos Consultiu tindran sols la consideració d'informe per a tots els efectes.

El Consell de Govern podrà demanar opinió per escrit directament a cada individu del Cos Consultiu.

Adicional.—El Consell de Govern estudiarà la possibilitat i manera d'establir la jubilació dels funcionaris municipals.

Transitoris.—1.er Per excepció, els Secretaris i altres Funcionaris Municipals, majors de 65 anys, no impeditos, que estiguin exercint en el moment d'entrar en vigència les presents Bases, podran ingressar a la Mutualitat, amb plenitud de drets i sense abonar sobre-prima de cap mena. Per a puguer beneficiar d'aquesta excepció, els interessats deuran demanar l'ingrés dins dels primers quatre mesos de vida de la Mutualitat.

2.^{on} En el mes de juliol d'enguany tindrà lloc la primera Assemblea a l'objecte de donar compliment al que disposa la Base 26.

(Aquest Reglament va ésser aprovat pel Consell Permanent de la Mancomunitat, en sessió del dia 13 de juny, acordant també que, per a tots els efectes, la vida de la Mutualitat de Funcionaris d'Administració Local de Catalunya començarà el dia primer de juliol d'enguany).

L'OFICINA D'ORIENTACIÓ MUNICIPAL, als efectes de la constitució de la Mutualitat, fa avinent:

1.er A comptar del primer d'aquest mes de juliol, poden demanar els interessats l'ingrés de la Mutualitat, senyalant concretament a quina categoria es correspon o es desitja pertànyer, segons els articles tercer i quint del Reglament de la Mutualitat.

2.^{on} El dia 20 del mateix mes de juliol, tindrà lloc, en el Palau de la Generalitat, l'Assemblea per a la constitució definitiva de la Mutualitat, a la qual es recomana s'hi assisteixi. En la mateixa es farà la designació del Cos Consultiu i dels individus que deuen formar part del Consell de Govern en representació dels socis, de conformitat als articles XXIV i XXVI del Reglament esmentat.

3.er Les adhesions, deuen adreçar-se a la Mancomunitat de Catalunya — Oficina d'Orientació Municipal — (Palau de la Generalitat), Barcelona. Poden demanar-se a l'esmentada Oficina tota mena d'aclaracions.

MUNICIPALITZACIÓ D'UNA BÀSCULA PESA-CARROS

El fet d'ésser aquesta població essencialment industrial i de trobar-se situada al bell mig d'una comarca força industriosa, féu que es sentís la necessitat d'una bàscula pesa-carros que funcionés amb caràcter oficial. Amb major motiu fou sentida la referida necessitat, per haver-hi aquí instal·lades diverses fàbriques del ram de fusta, que compren, extreuen i importen aquesta primera matèria, en grans quantitats, dels boscos no molt llunyans.

Encara que alguns d'aquests industrials ja posseïen el mencionat aparell per a comprovar d'un sol cop el pes de cada carretada que de dita mercaderia rebien, com que era particular i el pesador era un seu dependent, la dita d'aquest no oferia les garanties d'imparcialitat que acostuma oferir un pesador oficial. Això féu que es reunissen per a parlar de la manera com se podria solventar la falla que sentien, tres industrials del ram de la fusta i un del ram de transports, i resolgueren dirigir-se, com se dirigiren, a l'Ajuntament oferint-li el següent:

Que ells, o sia, dits quatre industrials estaven disposats, en cas d'acceptar el Municipi la seva oferta, a bestreure el capital necessari per a comprar i instal·lar una bàscula pesa-carros, mitjantçant que l'Ajuntament designés un empleat seu per a pesador oficial, i s'els anés retornant l'import que cadascun hagués bestret, del mateix producte de la bàscula, abonant-los-hi l'interès del cinc per cent anyal del capital que faltés reemborsar-se. Demés, manifestaren que es nomenés una Comissió administradora composta del Batlle i del Síndic i de dos individus d'ells. Que es cobressin cinquanta cèntims per cada pesada i que d'aquest fons sortissin o es paguessin les despeses de conservació, gratificació del deu per cent al pesador i les altres despeses que corresponguessin; destinant-se el producte net restant al pagament d'interessos i a l'amortització del capital i, això aconseguit, la bàscula restaria de propietat del Municipi, constituint d'aquesta manera, una, encara que petita, aprofitable renda amb què es reforçarien els ingressos del pressupost municipal.

L'Ajuntament ho acceptà i es féu talment com ho proposaren aquells quatre industrials, havent donat el següent resultat:

Era el 4 d'octubre de l'any 1918 quan l'Ajuntament adoptà els acords proposats, i amb data 16 del mateix mes la Comissió Mixta presentà el pressupost que segueix:

INGRESSOS. — Anticip voluntari que farà cadascun dels quatre industrials que s'han interessat per a la instal·lació d'una bàscula oficial pesa-carros, 875'00 ptes.; en junt.		3,500'00
DESPESES. —Per compra de la bàscula.		2,000'00
Per despeses de transport, instal·lació i altres.		1,500'00
O siguin total.		3,500'00

Aprovat que fou aquell pressupost se posà en execució, i una vegada estigué instal·lada la bàscula, es presentà amb data 2 de febrer de 1919 aquest ESTAT DE COMP-TES:

CÀRREC.—Rebut en concepte d'anticipo voluntari de cada un dels quatre industrials interessats, 848'93 pessetes; en junt.

DATA.—Per compra de la bàscula. 2,000'00
Per despeses de desmuntar-la, transportar-la, instal·lar-la i altres, en junt.

Total pessetes. 3,395'75

Hi ha que advertir que la bàscula que es comprà era usada, tinguent-se de desmuntar, i que estava instal·lada en la mateixa població i en paratge molt proper al punt on fou col·locada novament i a on ve funcionant des de llavors.

Durant els onze mesos de l'any 1919, primer de són funcionament, reituaren les pesades 1,769'00 pessetes, amb qual quantitat se pagaren les següents atencions:

Per despeses de reparació (complement de instal·lació).	453'00
Per gratificació del 10 per % al pesador... ..	176'90
Per gratificació al Secretari de l'Ajuntament.	50'00
Per interessos del 5 per % damunt 3,395'75 pessetes anticipades pels industrials... ..	169'80
Per amortització del capital prestat.	919'30
Sumen les mateixes.	1,769'00

L'any 1920, segon del funcionament de la bàscula, donaren les pesades un producte brut de 1,265'00 pessetes, amb les quals foren pagades les següents atencions:

Per l'aforació de la bàscula.	15'50
Per gratificació al pesador.	126'50
Per gratificació al secretari.	50'00
Per interessos del 5 per % damunt 2,476'45 pessetes.	123'80
Per amortització del capital.	949'20
Sumen les mateixes.	1,265'00

Durant l'any 1921, tercer del funcionament de la bàscula, importaren les pesades 1,412'50 pessetes, amb les quals foren satisfetes les despeses que a continuació es consignen:

Per gratificació del pesador... ..	141'25
» » del secretari.	50'00
» interessos damunt 1.527'25 ptes.	76'36
» amortització del capital... ..	1,144'89
Sumen les mateixes.	1,412'50

Durant el primer semestre de l'any 1922, quart de son funcionament, produí la bàscula 642'00 pessetes, les quals foren distribuïdes en la següent forma:

Per despeses de conservació... ..	2'00
» drets d'aforació.	15'50
» gratificació del pesador... ..	64'20
» gratificació del secretari... ..	25'00
Per interessos del 2 i mig per 100 damunt 382'36 pessetes.	9'56
Per amortització total del capital.	382'36
» l'ingrés a la Caixa Municipal.	143'38
Sumen les mateixes... ..	642'00

Segons queda demostrat, en 30 de juny de l'any 1922 quedà la bàscula de propietat del Municipi, amb un ingrés de 143'38 pessetes, que resultà del funcionament d'aquell mig any. Des d'aquella data estant, tots els productes de la bàscula pesa-carros

de referència ingressen íntegrament a la Caixa comunal.

Debem també consignar que el pesador designat per l'Ajuntament és un empleat municipal que cuida la bàscula sense perjudici del bon desempenyament del altre seu càrrec, doncs era, abans de la supressió de l'impost de consums, l'encarregat d'una de les «colectes» i avui és recaptador de l'arbitri municipal damunt el consum local de begudes i carns qual oficina es troba instal·lada en el mateix lloc que abans servia de «colecta de consums».

Ens és grat fer constar que des de que funciona aquesta bàscula amb caràcter oficial, s'han evitat moltíssimes discussions, restant els venedors i compradors que han acudit a la mateixa per a sapiguer o comprovar el pes de les mercaderies, objecte de les seves transaccions, altament satisfets, havent, fins algunes vegades, servit i tot per a dirimir discòrdies filles d'operacions mercantils o comercials; tal és la confiança que li dispensa el públic en general.

Ara serà, aquest servei, objecte d'una grossa millora que augmentarà, si és possible, l'expressada confiança pública.

Com la bàscula és impressora, es fan uns cartons adequats, on ella mateixa s'imprimirà el pes brut i les tares, i fent l'empleat una simple resta, tindrà el pes net. Això donarà major garantia de seguretat en el pes i de la imparcialitat en el pesador, evitant-se una infinitat de dubtes que a vegades intranquilitzen força.

I ara, em semblaria cometre una injustícia si abans d'acabar aquest modestíssim treball, que m'ha interessat la Direcció de LA REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL, no hi consignés els noms dels industrials que tingueren tan bella com útil pensada i que a la vegada no dubtaren un sol moment en fer la bestreta per parts iguals, de que al principi havem parlat.

Aquests senyors industrials que, harmonitzant les seves pròpies conveniències amb la utilitat pública, feren aquest apreciable favor al Municipi, son els Srs. Fortià Pujol Codinacs, fabricant de torneria mecànica per a filats i teixits; D. Francisco Vidal, fabricant també de torneria mecànica, com l'altre; Joan Coma, fabricant de caixes per a la indústria de filats, i Narcís Isern, propietari, en aquella data, de l'Agència de transports generals. Vagi això com a mostra de reconeixement i gratitut

JOSEP CASTELLS

Secretari de l'Ajuntament de Torelló

CONSULTES

Pavimentació d'un carrer

Contestant a la pregunta formulada per l'Ajuntament d'aquesta vila, referent a la manera més adequada d'adoquinar un dels seus carrers, devem fer notar la dificultat d'assenyalar una solució concreta sense conèixer les següents dades fonamentals: quantitat que dit Ajuntament està disposat a esmerçar, classes de pedra que es troben en la localitat, importància del trànsit rodad i resistència del terreny que forma el basament de la via.

Ens limitarem doncs a donar algunes idees generals que podran servir d'orientació. L'adoquinat és un sistema de pavimentació adequat per a resistir les pesades càrregues del modern acarreg industrial. Es cas d'instal·lació més en duració, és superior a la dels altres sistemes. Cal naturalment que els adoquins siguin de suficient resistència i convenientment disposats.

Les pedres que donen més bon resultat són les dures, com el granet, el porfí basalt i altres. A voltes s'empleen en nostre país alguna de més tova, com l'arenisca, per ser a bon preu i no fer-se rellesciosa al desgastar-se. Les pedres que es corgelen com el pomal, les calises de Manresa, són inadequades.

La forma que aconsellem per els adoquins és la usual a Barcelona o siguin paral·lelo-píeds de 10 a 12 centímetres d'ample, per 17 a 23 de març i 14 a 16 d'alçada; donen bon resultat.

El fonament en terreny normal pot ésser sencillament format per un gruix de 15 centímetres de sorra. Els adoquins és disposaran en la forma habitual de filades perpendiculars a la direcció del carrer, formant arcs i fangueres en dugues filades, una a cada banda del carrer, al peu del cantell de les voreres.

El preu varia segons les circumstàncies locals.

Si s'utilitzava l'arenisca de Monistrol, que dona bons adoquins, podria resultar a unes 20 pessetes el metre quadrat col·locat.

L'Ajuntament de Figueres ha pagat el preu de 23'30 pessetes el metre quadrat els adoquins de basalt, pedra d'immillorables condicions, quan no es tracta de carrers en pendent.

A Barcelona l'adoquinat de granet amb fonament de sorra resulta a 35 pessetes el metre quadrat col·locat.

Per a calcular el preu del transport dels adoquin usuals de granet, cal tenir en compte que per cada metre quadrat de carrer hi entren uns 40 adoquins, i que un vagó de 10 tones n'acostuma a portar de 1,100 a 1,200.

Es reclama a aquest Ajuntament una quantitat per interessos de pagaments efectuats amb retràs, pels anys 1908 i 1909. Es deu pagar?

Aquest deute és prescrit. Si els interessos eren pactats prescrivien als cinc anys i en altre cas als dos anys, segons l'art. 25 de la Llei de Comptabilitat de l'Estat de 1 juliol de 1911, que regeix pels Ajuntaments en virtut del que disposa l'art. 132 de la Llei Municipal. S'enten que són prescrits si ha transcorregut aquell període de temps sense reclamar-se.

En aquest cas és també aplicable l'article 28 de la dita Llei de Comptabilitat, el qual declara caducats i estingits tota mena de crèdits, sempre que el reclamant deixi transcorre cinc anys des de la publicació de la dita llei, sense reinstar el curs del respectiu expedient, i l'art. 25 disposa que l'acreedor o el seu representant podran exigir de l'oficina corresponent un rebut expressiu de la reclamació i documents en que la fundi, i de la data i número de la seva inscripció al registre de la mateixa oficina.

Així doncs, si no consta que abans de passar els cinc anys l'acreedor ha reclamat, el deute és estingit.

SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS

MERCATS

ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT

Entrem a estudiar una de les coses que dels mercats més afecten al Municipi. Es l'organització i funcionament del mercat, atribucions que entren de ple a les atorgades als Ajuntaments per la llei municipal de 2 d'octubre de 1877 i especificades en l'article 72.

La base de tot mercat ha d'ésser que principalment es destini a la venda de queviures, concentrant en ell tota la venda.

Fig. 1.—Mercat del Pla, a Lleyda

La seva organització i funcionament obeeix a dos criteris oposats. Hi ha mercats—sobretot al major,—on la venda és controlada per l'administració; altres, on l'Administració es limita a la inspecció de mercaderies i a cobrar els arbitris dels venedors que ocupen els llocs del mercat. Aquest últim procediment és el més usat en el nostre país, on les autoritats municipals no tenen intervenció en els preus dels queviures. Les nomenades Junes de subsistències, ni tantost poden citar-se com un veritable exemple de política de queviures.

Els lloguers dels llocs — és general en els nostres mercats — és diari o bé és a precari. En el primer cas, s'abonen els drets fixats cada dia; en el segon, cada mes, trimestre o any. Sempre en tots els casos, l'Ajuntament, en virtut de les seves atribucions i per motius justos, pot privar als venedors dels seus llocs.

Els llocs permanents poden adquirir-se de dues maneres completament distintes: per subhasta o per sorteig. El primer procediment és l'usat en tots els mercats de Barcelona i altres ciutats; el segon és usat a Tarragona.

Dintre del procediment de subhasta s'observen dos sistemes: el de l'Ajuntament de Barcelona, que fixa el tipus de subhasta, tipus de subhasta que sofreix l'augment dels postors, essent fix el lloguer; i el procediment usat en el mercat de Tarragona on el que es subhasta és el lloguer, que, per tant, és variable, essent fixos els drets d'entrada. La diferència és prou fonamental per a que no la passem per alt. Pel procediment de l'Ajuntament de Barcelona, un lloc que es tret a subhasta per 200 pessetes, per exemple, i que haurà de pagar un lloguer mensual de 40 pessetes, arriba a tenir postors que ofereixen 3,000 pessetes o més. El que adquireix el lloc sap que sempre que el seu lloguer no passarà de 40 pessetes. Aquest sistema, que si bé permet ingressos

grans, té l'inconvenient que allunya dels mercats els petits venedors, que són sempre els que poden establir la competència. Facilita la solidaritat de venedors que units en agrupacions, amb el sacrifici d'una sola vegada, eliminen a tot petit postor que pot ésser un regulador dels preus. En menys paraules, al meu entendre, ajuda i facilita l'especulació de les subsistències.

El procediment seguit per l'Ajuntament de Tarragona, subhastant els lloguers, permet al petit industrial acudir a la subhasta; els drets d'entrada estan a l'abast de tothom i els lloguers no poden tenir tipus fabulosos, perquè el que adquirís a tals preus un lloc per a evitar la competència, no podrà oferir més lloguer que el marge que li permet el negoci, del contrari al poc temps té que deixar el lloc per ésser-li ruïnós, i deixa sempre el camí obert a la competència, i per tant amb aventatge pel comprador.

Però hi ha més, en la ciutat mitjana tots aquells llocs que són adquirits a precari pel procediment de subhasta del lloguer, representen a la llarga un benefici per a la Hisenda municipal, ja que a l'adquirir estabilitat, els rendiments d'un mercat poden representar l'interès d'un capital superior als preus que s'oferirien al tipus d'entrada de subhasta. Tingui's present que en cap ciutat mitjana els llocs s'adjudicaran mai als tipus de la gran ciutat, com Barcelona, però en canvi, els lloguers de les taules de carn, verdura i peix, poden fàcilment alcançar preus superiors als lloguers de Barcelona. Exemple és el mercat de Tarragona, on les taules de carn paguen lloguer superior a les taules de carn de Barcelona. L'exemple de Tarragona es prou contundent; així llocs de verdura que són generalment els més movibles, i que tenen com a preu

de lloguer 8 pessetes per 2 metres, han arribat a obtenir en dita ciutat, durant els anys 1919, 1920 i 1921, lloguers que oscil·len de 81 pessetes a 71'25 pessetes, és a dir, deu vegades el seu lloguer.

El segon procediment de sortejar els llocs que realitza l'Ajuntament de Tarragona, es compendrà de seguida que prové en part de l'emplaçament de dit mercat, situat en l'estrem de la ciutat i de que el mercat és solament llogat en la seva meitat, i, essent pocs els sollicitants, es sorteja entre aquests i el que no li toca lloc de preferència i té interès en vendre al mercat, li queda sempre el recurs d'escollir entre les taules buides.

Hi ha altres llocs que són *transitoris* i els acostumen a ocupar els venedors estranys al mercat: els pagesos, l'obrer que ven productes de petites terres seves conreuades, que té un hort amb gallines, etc.... en aquest cas els llocs paguen segons costums locals, per cistell, per gallina, per dotzena d'ous, per metre, etc.... La millor norma la donarà en cada cas el costum.

En algunes ciutats es fa pagar un petit dret d'entrada a les mercaderies del mercat; també es paga pel repès, per l'ús dels W. C. i telèfons.

Els serveis d'il·luminació i neteja dels llocs, va en general a càrrec dels llogaters. Solament l'Ajuntament de Tarragona facilita a cada taula una làmpara elèctrica i paga de són compte tota la il·luminació artificial del mercat. De manera que en el lloguer mensual hi va també la llum. Aquesta solució que és explicable a Tarragona, en virtut d'un contracte amb l'empresa de la llum que la facilita a 0'20 pessetes per K. W., no és aconsellable en els altres casos, essent general el que cada taula tingui el seu comptador d'electricitat i el pagui directament a l'empresa.

Generalment, tant en els grans com en els petits mercats, les taules de venda es disposen en la següent forma: al vol de les parets interiors les taules de carn, gallina, triperia, porc; en el centre les taules de venda de verdura, fruites i llegums; els

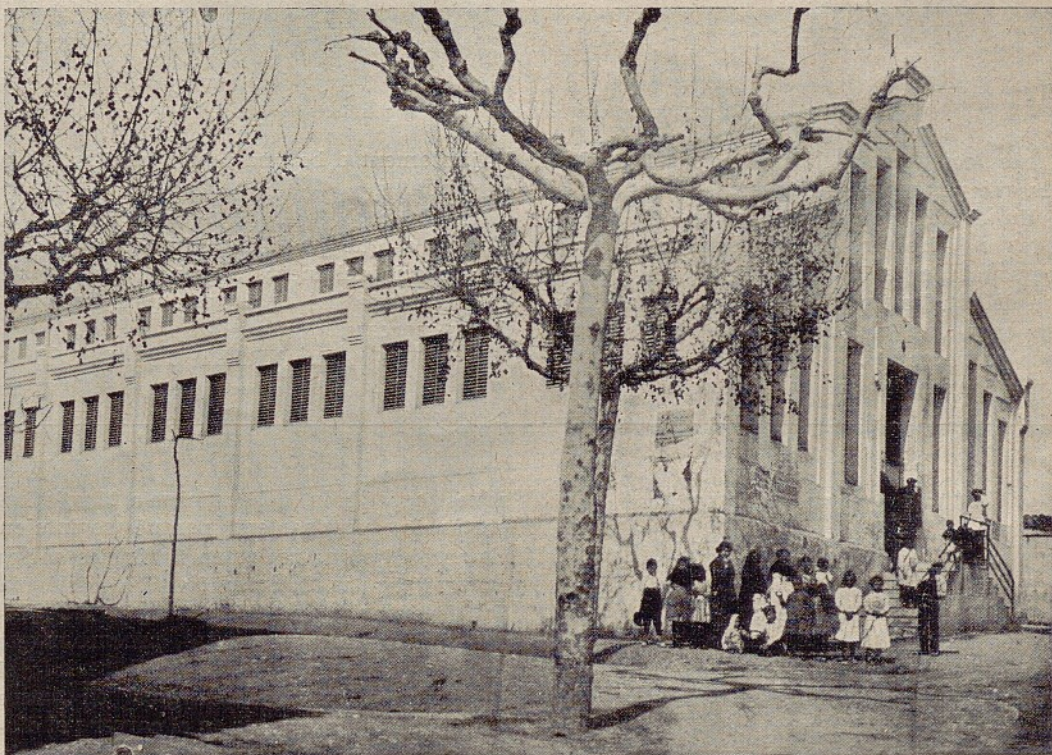

Fig. 3.—Mercat d'Esparraguera

llocs de peix acostumen a ésser en els extrems de la nau central. (Fig. 2).

En general les taules o llocs de venda es reparteixen en la següent forma:

10 per 100 venda de peix; 25 per 100 venda de carn, gallina, porc; 65 per 100 venda de verdures, fruites, llegums.

Reglament per a son règim a fi que compradors, venedors i personal municipal, sàpiga cadascú quines són les seves obligacions i els seus deures.

L'organització i funcionament d'un mercat, així com els preus dels lloguers, poden fer que el mercat sigui una càrrega per a

cens de que parlàvem, o que vingui, la seva pobresa, justificada per l'autoritat més pròxima i més en contacte amb el ciutadà, que és l'alcalde de barri.

El servei mèdic és necessari que sigui permanent, procurant, a la vegada, que no falti la coordinació necessària, a l'objecte de que pugui fer-se un servei de primeres visites a domicili per a casos de necessitats apremiants.

Pel funcionament del Dispensari o Dispensaris, per les primeres visites i per la visita de malalts a domicili precisa un cos mèdic, que serà més o menys nombrós i més o menys retribuït segons sigui la importància de la població i l'estat del seu pressupost. Cos de facultatius plens d'abnegació i de sacrifici que hauran d'actuar com a sacerdots de la ciència i amb veritable esperit de caritat.

A continuació d'aquest servei en ve un altre, que és el subministre de les medicines als pobres malalts, així com el d'aparats ortopèdics que puguin haver de menjar segons determinades dolències; subministres que poden fer-se mitjançant contractes amb els farmacèutics de la localitat, prèvia aprovació de tarifes de preus dels medicaments que els facultatius tinguin a bé disposar.

El servei Municipal que s'ha de practicar amb més cuidado pels abusos a que dona lloc i perquè és el que pot costar més diners a l'Ajuntament sinó es fa ben fet, és el de Beneficència domiciliària, en la part que es refereix a l'auxili del pobre vergonyant, del pobre autèntic, del que no baixa al carrer a demanar caritat perquè no té per ofici el demanar-la. Socors en diners i socors en espècie, és la forma que té la beneficència domiciliària; és més o menys esplèndida, més o menys modesta, segons siguin els medis o recursos amb què compta. La beneficència ben feta, ben exercida, és cara i com que els Ajuntaments sempre van curts de quartos, d'aquí ve que el capítol corresponent del pressupost, és molt difícil que pugui abastar per a tantes i tantes necessitats i misèries, que no tenen mai solució de continuïtat.

L'Ajuntament, practicant tot sol la beneficència, té la seguretat de fer-ho malament, car l'experiència i grans exemples han demostrat que els Ajuntaments són uns mals professionals de la beneficència. No pot ésser que una Corporació administrativa que ha d'atendre a tantes i a tan diverses coses pugui fer res a la perfecció; i això de fer bé s'ha de fer amb tota consciència per la alta significació social i humana que té l'ajudar al pròxim en les seves misèries i necessitats.

Demés, les noves orientacions en matèria de beneficència són de que la caritat no ha de ser oficial sinó social i tota la que pugui fer un Ajuntament té més el caràcter primer que el segon. Més que beneficència ha de ser caritat, l'ajuda al desvalgut.

D'aquí ve que la beneficència tendeixi a transformar-se en caritat, limitant-se els Ajuntaments a subvencionar entitats o organismes que practiquin l'assistència al pobre, al malalt i al desvalgut, procurant que aqueixes obrin en nom seu i amb perfecte coneixement de les necessitats que vénen destinades a atendre.

Rara és la població que no té associacions benèfiques, la majoria ja especialitzades; per tant poc ha de costar fer una federació de les mateixes, que al cap i al úl-

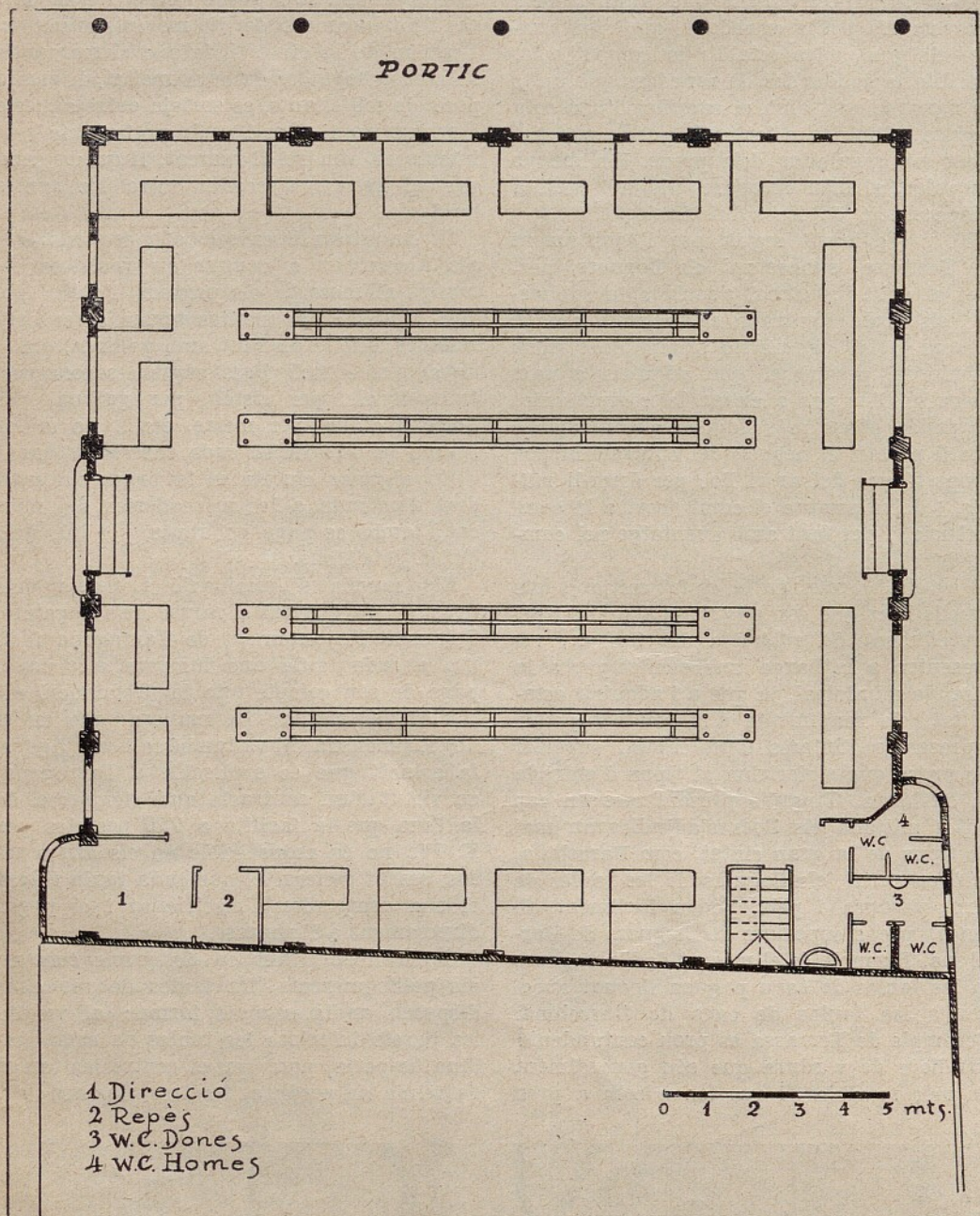

Fig. 2.—Planta del mercat de Sant Vicens dels Horts

Els llocs de carn i els de peix són sempre els que paguen més lloguer.

En l'ordre municipal, un mercat necessita un Director, un Inspector veterinari, personal per a la neteja i repès i vigilància de nit. La importància del mercat dirà, en cada cas, el número d'aquest personal que és necessari.

Es convenient que cada mercat tingui un

l'Ajuntament o bé una font d'ingressos ben sanejada.

Convé, però, que no sigui solament la utilitat el que porti als Ajuntaments a la construcció del mercat, sinó el seu aspecte sanitari, que és la raó principal dels moderns mercats.

R. GIRALT CASADESÚS

Arquitecte municipal de Figueres i de Girona

EL MUNICIPI I LA BENEFICÈNCIA

IV I ÚLTIM

Té el Municipi, com hem manifestat, la cura de les necessitats accidentals, i per aquestes una corporació diligent amb els seus deures, ha de tenir muntats diferents serveis a l'objecte de que puguin ésser ateses degudament. En ciutats industrials es on

aquest aspecte de la beneficència té més importància, precisament perquè sovintegen els accidents que reclamen urgències en les cures i en les intervencions. L'existència de Dispensaris, veritables clíniques d'urgència, és d'absoluta necessitat, procurant que en lo possible prestin un doble servei; el d'assistència mèdica-quirúrgica en casos d'urgència o d'accidents en el carrer i el d'ajuda per a les malalties passatgeres o sia dispensari mèdic gratuït pels pobres, considerant-se com a tals els que figurin en el

tim la beneficència no és més que un deure de consciència individual. Acoblant aquestes consciències, i amb el conjunt organitzat dels seus esforços, es resoldrà col·lectivament el problema.

S'imposa, doncs, com a conclusió, una organització sòlida, racional i el més perfecte possible, que s'adapti al caràcter i condicions del Municipi en la qual tingui que exercir les seves funcions.

Tant més profitosa ha de resultar la seva acció quant amb major encert s'aconsegueixi harmonitzar i concertar amb les ineludibles obligacions benèfiques que a les Corporacions municipals imposen les lleis escrites i els seus deures morals representatius, tots els impulsos, iniciatives i sentiments generosos i altruistes dels bons ciutadans i de les entitats constituïdes per a dedicar-se a la pràctica de la beneficència en alguna de les seves múltiples formes i especialitats.

Com a base d'una expedita acció comú que a la vegada que assegurï el ple compliment del deure oficial, afirmi i vigoritzi la cooperació valiosa de tots els elements benèfics de la població, en tal forma, que cap d'ells pugui mai sentir-se cohibit ni travat en l'espontaneïtat de les seves lloables i generoses iniciatives, és convenient crear un

organisme oficial, o sigui, una junta autònoma que, investida amb la representació de l'Ajuntament exerceixi, per delegació d'aquest, totes les funcions benèfiques que li corresponen i disposi consegüentment de les quantitats a aquest fi consignades en el pressupost municipal.

La pràctica ens ensenya continuament que els recursos de la beneficència són inexahuribles; només cal sapiguer inspirar confiança; només cal presentar el bé del pobre, deslligat de tot altre ordre de necessitat, perquè la caritat individual corri a omplir quants buits hi hagi.

I les atencions de beneficència, que, cobertes a base dels ingressos municipals, seran sempre una càrrega impossible pels pressupostos, sense que mai es puguin atendre aquelles degudament, a base de la caritat seran cosa tan lleugera que no necessitaran que ningú se sacrifiqui.

I posada la beneficència municipal baix un règim així, la unitat del servei ha de venir per la força incontestable de les coses, i es pot arribar de mica en mica, de perfecció en perfecció, al ideal suprem de la beneficència: el de que sigui cada ciutat, cada vila, cada poble el que conegui els seus pobres i els ajudi en les seves necessitats.

FRANCESC PUIG I ALFONSO

UN JARDÍ PÚBLIC, ECONÓMIC

Molts pobles de Catalunya no tenent altre lloc de passeig que la Carretera, on, a l'estiu, veïns i forasters mengen la pols amb paciència. És cert que les persones que volen passejar, o reposar, podrien dirigir llurs passes vers un bosquet dels encon-

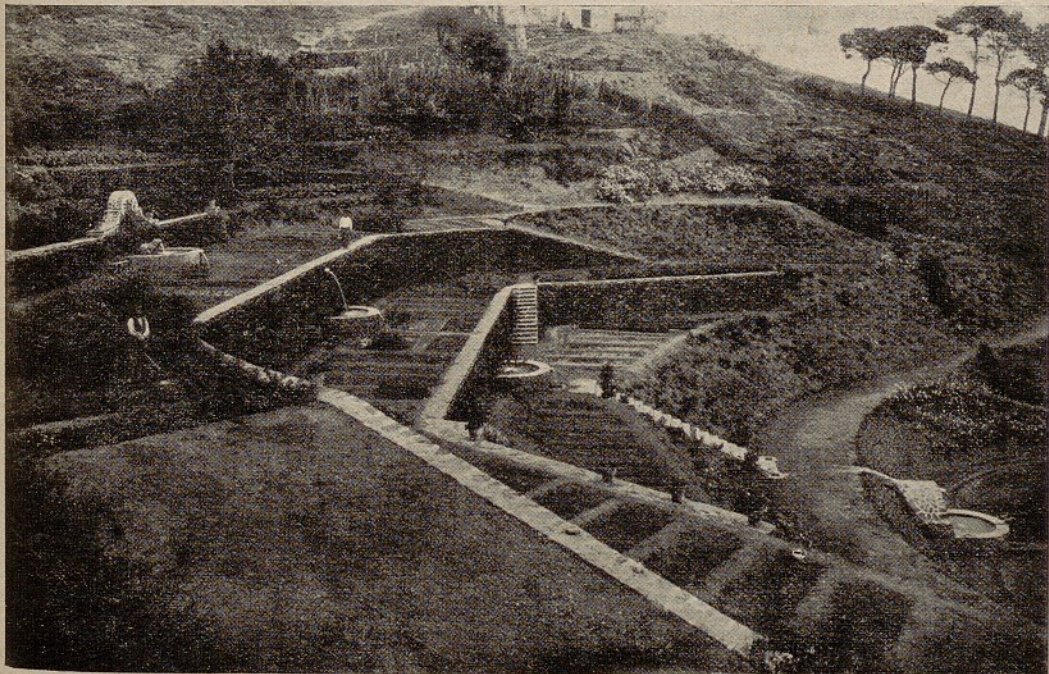
Tenir un jardí o petit parc públic, per al passeig dels veïns i, si a mà ve, dels estiuajants, ha d'ésser un ideal per un poble. Jo crec que existeixen diverses fórmules que permeten arranjar semblants llocs d'esbarjo, sense grans despeses, i amb eficàcia i

el més baix possible. Aprofitant els marges d'un antic hort, refent algunes feixes, regularitzant-les, unint-les amb escales, i disposant un seguit de saltants d'aigua, que segueixen les feixes de dalt a baix, hem obtingut un conjunt que, pel que és econòmic l'obra, moltes persones no el troben malament. Però, la característica curiosa d'aquest hort-jardí, és que les plantacions no són altra cosa que planters, i que tot plegat és un viver, del qual obtenim les plantes que necessitem a altres llocs dels parcs municipals. Res més agradós, per aquells que són amics de plantes i flors que poguer passejar-se dins aquest viver-jardí, ple de capçades florides, de sembres neixents, d'arbrets que creixen. L'aigua brolla i salta continuament, i serveix per a regar les feixes.

Amb aquesta forma, o altra semblant, molts pobles podrien arranjar un tros d'horta, amb mínimes despeses: una mica de parets, unes escales rústegues, uns bancs i un brollador, és tot el que hom hi necessita. Jo suposo que, al poble, alguns forasters hi tenen jardins privats. Sense inconvenient podem admetre que, en lloc d'anar a cercar llurs plantes i planters a la vila, o a ciutat, aquests forasters es serveixin de la producció del nostre jardí-viver. Tot el poble rep el benefici de l'existència del jardí públic, i aquest, mitjançant la venda dels seus propis productes, subvé a les despeses de la seva conservació. Proveu-ho.

N. M. RÚBIO

Arquitecte Director
dels Parcs Públics de Barcelona

Jardí-viver de Càn Borni, dels Parcs de Barcelona, l'entreteniment del qual es paga amb els seus productes

torns o, si altre cosa no hi ha, vers una riera amagada. Però, evidentment, existeix una tendència de la gent, d'anar a passeig als llocs públics arrenjats expressament com a passeig per la mà dels homes—en lo qual rau la diferència que molts troben entre passeig i excursió.

gust afinat. Avui en suggeriré una, que em sembla que ha d'ésser útil en alguns casos. L'hem posada en pràctica a Barcelona, a una reconada dels parcs del Tibidabo, on volíem tenir un tros de jardí ben arranjat, encara que d'aspecte rústec, i, sobretot, d'un cost de construcció i d'entreteniment

BIBLIOGRAFIA

TABLETTES DOCUMENTAIRES MUNICIPALES

Constitueix una interessant publicació de la *Unió Internacional des Villes*, que té la seva residència a Brusselles, la que porta el nom que encapçala aquestes ratlles. Surt dues vegades cada mes, portant-nos notícia dels llibres i estudis que es publiquen sobre qüestions municipals, acompanyant-la d'un breu extracte del treball. Així hom té una indicació per poguer conèixer, si és del seu interès, el llibre o l'article de revista extractat.

La nostra Escola d'Administració, acceptant la sollicitud que li ha estat feta, figura com a corresponsal a Epanya. Així les publicacions que ens sien remeses dels Ajuntaments, entitats i particulars no solament seran objecte d'una resolució i d'un comentari en aquestes planes, sinó que quan el seu interès ho mereixi, seran extractades per a ésser indicades a les *Tablettes*.

Aquesta publicació internacional tracta els següents temes: Urbanització, Habitació, Aigües, Clavegueres, Aigües residuals, Neteja de la via pública, immundícies, Llum, Calefacció, Força motriu, Transports i medis de comunicació, Higiene pública,

DEURES QUE LA LEGISLACIÓ IMPOSA

MES DE JULIOL

AJUNTAMENTS

CONTRIBUCIÓ TERRITORIAL

Conforme vàrem deixar indicat en la relació de serveis corresponent al mes passat, el R. D. de 4 d'abril de 1919, que va modificar les dates de la formació dels instruments tributaris corresponents a les contribucions directes, disposa, pel que fa referència a la contribució territorial, que els apèndixs anyals a l'Amillament se formin el dia primer de juliol, en qual data ha d'estar llest el recompte de la ramaderia.

El compliment dels deures relatius a la contribució territorial, de si ja un xic complicada, ho resulta més si es té en compte que, actualment, ens trobem en un període de forta transició entre els nous i vells instruments tributaris: Entre els Amillaments i els Registres fiscals.

Per a més claredat cal establir les següents situacions que poden presentar-se en ço que es refereix als Apèndixs a l'Amillament:

a) Municipis que no tinguin encara Registre fiscal d'urbana i de rústica.

b) Municipis que tenen el Registre fiscal d'urbana aprovat i comprovat i com a tals, per llei de 12 de juny de 1911, passen a tributar per la quota reduïda del 17 per cent.

c) Municipis que tenen el Registre fiscal d'urbana aprovat però no comprovat i tributen, per la mateixa llei, amb el 18 per cent.

d) Municipis que tenen el Registre fiscal de rústica i paguen a raó del 14 per cent.

Primera situació.—Aquests Municipis, que no tenen ambdós Registres fiscals han de formar llurs apèndixs a l'Amillament segons l'antiga legislació i, per tant, segon les disposicions del Reglament de 30 de setembre de 1885, dictat per a l'execució de la llei de 18 del mateix mes i any.

Els Ajuntaments, Junes pericials i Comissions d'evaluació, tenint en compte les variacions ja acordades i les disposicions dels articles anteriors a l'indicat, formaran per duplicat l'apèndix a l'Amillament dividit en tres parts (Urbana, Rústica i Pecuària) incluint individualment en cada una d'elles les altes i baixes amb explicació de les causes que les han motivades i signant la data de l'acord de l'Administració pública en què definitivament s'hagin decretat, o de l'acord de la Comissió, quan sia de la competència d'aquesta, com també el número de l'Amillament amb què consten les finques o objectes d'imposició al qual les variacions facin referència.

Així ho disposa l'art. 58 indicat del Reglament. Amb tot i tenint en compte que els repartiments entre els contribuents de les dues riqueses urbana i rústica han de formar-se per separat, per separat també es formen aquests dos Apèndixs.

En quan al procediment de formació i aprovació, cal atendre al que disposen els articles següents a l'esmentat, que no reproduïm per no ésser necessari.

Precisa, amb tot, tenir en compte que aquelles disposicions vénen modificades pels articles segon i tercer del R. D. de 4 d'abril de 1919, els quals disposen que aquests ins-

truments tributaris s'exposaran al públic del 1 al 15 d'agost, devent-se resoldre les reclamacions abans del 1.er de setembre. L'entrega a l'Administració deu fer-se abans del 11 d'aquest mes perquè puguin estar aprovats per al 15 d'octubre. En els quinze dies següents, de conformitat amb el que disposa l'art. 63 del Reglament, s'enviaran a la Direcció General de Contribucions els resums, a la base dels quals deu formar-se el repartiment general de la contribució abans del 15 de desembre.

Publicat a la *Gaceta* aquest repartiment, les Comissions d'evaluació, els Ajuntaments i les Junes pericials formaran els repartiments individuals abans del 14 de febrer de l'any següent, els exposaran al públic per termini de 8 dies, i els enviaran a l'Administració de contribucions el dia últim del indicat mes, als efectes de llur examen i aprovació.

L'Administració complirà aquest servei per tot el mes de març, amb obligació d'entregar a la Tresoreria els rebuts i les llistes cobratòries abans del primer d'abril, que és quan comença l'any econòmic, en el segon mes del qual, per manament de la Instrucció d'Apremis, deu cobrar-se el primer rebut trimestral si les quotes excedeixen de sis pessetes, ja que, segons l'article 28 de la dita Instrucció, les de tres a sis pessetes, la meitat es cobra en el primer trimestre i l'altra meitat en el segon, cobrant-se íntegrament en aquest segon trimestre quan llur quantia no excedeixi de tres pessetes.

Segona situació.—Fa referència als Municipis que tenen el Registre fiscal aprovat i comprovat, els quals no deuen formar l'Apèndix a l'Amillament, ja que aquest ve substituït per aquell nou instrument tributari.

Per aquests Municipis regeixen les disposicions de la Instrucció de 29 d'agost de 1920 relativa a la formació dels Registres Fiscals d'edificis i solars.

Segons dita Instrucció, de la conservació i quinquenal rectificació del Registre n'està encarregada l'oficina provincial de Conservació del Catastre.

Segons l'art. 104 de la mateixa Instrucció, als Ajuntaments no capitals de província els correspon la formació dels padrons, llistes i altres documents cobratòris extrets del Registre, els quals seran aprovats per l'Administració de Contribucions, previ informe de la indicada Oficina de Conservació.

Disposa la mateixa Instrucció que per aquesta classe de Municipis que tenen el Registre Fiscal aprovat i comprovat, les variacions de riquesa que la mateixa autoritza, seran incorporades a l'indicat instrument tributari a mida que vagin produint-se, ja per iniciativa de l'Administració o per la declaració dels propietaris o de les Junes Pericials. A l'efecte, aquestes Corporacions tenen el deure de donar compte a la dita Oficina de Conservació de quantes variacions de riquesa urbana ocorrin en els termes municipals. També els propietaris vénen obligats a posar en coneixement de la mateixa Oficina o de la Junta Pericial les variacions que experimentin en llurs propietats.

De la mateixa manera, segons l'art. 106 de la Instrucció, per aquella Junta es donarà compte a l'Oficina de Conservació de totes les variants que afectin a la situació dels immobles, com són construcció de les línies jurisdiccionals que augmentin o disminueixin llur nombre o extensió, i les dites Oficines incorporaran als documents les variacions sense altres conseqüències pel moment que l'additament a les fulles de llur referència. Les finques conservaran la numeració que tinguin en el Registre Fiscal, interí es faci la nova revisió de la riquesa del terme i renovació dels documents.

Tercera situació.—Es la dels Municipis que tenen el Registre Fiscal d'Urbana aprovat, mes no comprovat.

En aquest cas cal distingir dos diferents situacions: La primera és la de que no s'hagi format el Registre fiscal de rústica, i la segona, la de que estigui format aquest Registre fiscal.

En el primer cas, la situació és completament igual a la primera de les quatre que estem estudiant, o sia la dels Municipis que en absolut estan mancats dels dos Registres, i, per tant, es confeccionaran els dos Apèndixs en la forma allí indicada. En el segon cas, no es formarà Apèndix de rústica per ja haver-hi el Registre fiscal, si bé per manca de Registre fiscal d'urbana *definitiu*, ja que encara no està comprovat, es formarà un Apèndix en el qual constin les noves edificacions, els enderroc i la altres variacions similars que produeixin alteració en la dita riquesa urbana. Així ho disposa l'art. 9 del R. D. de 4 de febrer de 1893.

En quant a la data en què cal fer aquest servei, deuria ésser en gener, segons l'article 4 del R. D. de 4 d'abril de 1919. Amb tot, les Administracions d'Hisenda volen que es faci conjuntament als altres amillaments, per creure que així resulta de l'article 33 del Reglament de 14 d'Agost de 1900 dictat per a l'execució de la llei de 27 de març anterior.

Quarta situació.—Es la dels Municipis en què ja regeixen els Registres fiscals de rústica.

Com ja s'ha dit, en ells no cal formar els Apèndixs. Les variacions s'incorporaran a l'avanç catastral a mida que es vagin produint per així disposar-ho els articles 43, 81 i 85 del Reglament de 23 d'octubre de 1913.

No formació dels Apèndixs.—En aquelles poblacions en les quals la riquesa territorial no hagi tingut cap variació, en ço que fa referència als particulars que han de contenir els Apèndixs, no deuran formar-se aquests instruments tributaris i en substitució dels mateixos s'enviarà a l'Administració de Contribucions un certificat de l'Alcalde i Secretari acreditant aquest particular.

Altes i Baixes.—En l'estudi de les variacions que hagin de fer-se constar en els Apèndixs, cal estudiar per separat la primera i tercera situació de les quatre apuntades.

Quan per no existir registres fiscals d'Urbana ni de Rústica cal formar els dos Apèndixs d'aquestes riqueses, les altes i baixes de tributació poden demanar-se en qualsevol període de l'any però distingint si aquestes variacions han de produir o no alteració de riquesa.

En el primer cas, segons disposició de l'art. 50 del Reglament de 30 setembre de 1885, les variacions podran produir-se d'o-

fici, per la Junta Pericial, o a instància de part, dirigint la petició a la mateixa Junta, i sols podrà ésser per algun dels següents motius que indica l'art. 48 de l'indicat Reglament:

1. Les motivades per vendes, successions, permutes i altre trasllacions de domini.

4. Les que naixin per la reunió o divisió de les finques.

8. Les naturals que per acabament del temps d'exempció temporal de les finques, o per canvi dels objectes a què estan destinades les exceptuades permanentment, calgui fer.

I encara la competència de la Junta pericial per entendre en aquests casos és en el ben entès de que si hi hagués variació en la riquesa ja no podria pendre acord, el qual correspondria a l'Administració de contribucions.

Si les variacions són a instància de part, deuran fer-se segons l'art. 50 del Reglament mitjançant sol·licitud, acompanyant els documents acreditatius del canvi de domini degudament inscrits en el Registre de la propietat, i haver pagat els drets reials, ja que segons el reglament de 20 d'abril de 1911 no pot acordar-se cap variació de domini sense que el que la demani acreditat haver pagat l'impost de drets reials. Si es tracta d'un cas d'exempció d'aquests drets, deurà consignar-se en el document la diligència en què així s'acrediti.

La Junta, un cop hagi pres testimoni dels documents, els tornarà a l'interessat i farà proposta a l'Ajuntament qui resoldrà.

Quan sia la Junta pericial o Comissió d'evaluació la que d'ofici vulgui tramitar la variant, serà ella la que exigirà dels interessats la presentació dels indicats documents. Cas de resistència en la dita presentació se'n donarà coneixement a l'Administració d'Hisenda, indicant els motius de la variació, en quin cas aquesta fixarà als interessats un termini de presentació. De persistir la resistència, amb els informes i dades que l'Administració tingui per convenient, acordarà la variació. Aquest acord el traslladarà a la Junta o Comissió d'evaluació perquè el notifiqui a l'interessat i també prengui les mesures necessàries pel que fa referència al pagament de drets reials.

Els acords dels Ajuntaments segons l'article 51 del Reglament de 30 de setembre de 1885 en relació amb el número 26 de l'article 6 del Reglament de l'Administració econòmica-provincial de 13 d'octubre de 1903 i el 26 del Reglament de Procediment econòmic-administratiu de la mateixa data, són recurribles dins el termini de cinc dies al Delegat d'Hisenda, depenent les successives apel·lacions de la quantia de la reclamació, en la forma que determina aquest últim Reglament.

Quan les variacions impliquen alguna variació en la riquesa i sempre en els casos que vénen senyalats en els números 2, 3, 5, 7, 9 i 10 de l'art. 48 del Reglament, que no reproduïm per no donar excessiva extensió a aquest treball, les variants seran acordades per l'Administració d'Hisenda de la província, segons expedients que instruirà l'Ajuntament i la Junta Pericial o Comissions d'evaluació on aquestes existeixen en la forma que determina dit art. 52 i següents de l'indicat Reglament de 30 de setembre de 1885.

Aquestes atribucions, l'Administració les té també conferides pels números 1, 2, 4 i 14 de l'art. 11 del Reglament de l'Administració econòmica provincial de 13 d'octubre de 1903 i números 1, 2, 5, 6 i 7 de l'art. 28 del mateix Reglament.

Les resolucions de l'Administració de Contribucions, són recurribles davant del Delegat d'Hisenda en el termini de 15 dies per disposició de l'art. 51 del repetit Reglament de 30 de setembre de 1885 i articles 1 i 56 del de Procediments Administratius de 13 d'octubre de 1903.

Quan se tracti de baixes de riquesa rústica compreses en el número 9 de l'art. 48 del Reglament de 30 de setembre de 1885, o sien les noves exempcions temporals i perpètues es seguirà el procediment que determinen les Instruccions aprovades per R. O. de 26 d'agost de 1912 (*Gaceta* del 12 de setembre) i que tampoc reproduïm per lo molt extenses que són.

Tingui's molt en compte que per a les oposicions als acords que s'adoptin relatius a alteracions i que impliquen una qüestió de pertinença de la finca, cal atendre's al criteri establert per la resolució de la Direcció General de Contribucions de data 15 octubre de 1913 i Sentència del T. S. de 9 de febrer de 1916. (1)

Quan se tracti de la tercera situació o sia de poblacions que tinguin el Registre Fiscal d'Urbana aprovat, mes no comprovat, el procediment a seguir per la tramitació de les variacions, és diferent.

En aquest cas, en que ja existeix l'indicat Registre, no cal incloure en el Apèndix les altes i baixes que es produeixin en la riquesa motivades per compra-vendes, permutes, successions o altres conceptes de transmissió de domini, sempre quan no produeixin alteració en el líquid imponible, com tampoc que una finca que era d'un sol propietari i passi a ésser de diversos però indivís, ja que aquestes alteracions es fan constar en la respectiva fulla del Registre fiscal, el model de la qual és el manat per la Instrucció de 14 d'agost de 1900. El procediment a seguir consisteix en declaració jurada dels interessats, informe de la Junta Pericial i acord de l'Administració de Contribucions.

L'Apèndix en aquesta tercera situació, conforme ja havem indicat, deu comprendre

(1) Aquesta última resolució que la creiem molt interessant disposa el que segueix: «Es infundado creer que el Reglamento de 30 de Septiembre de 1885 se opone a que se de de alta en el amillaramiento el exceso de cabida de unas fincas mientras no se acredite documentalmente la propiedad de la diferencia, porque comprendida la variación en el núm. 4 o en el 5 del artículo 48 del expresado reglamento, que para el caso es indiferente, no es de rigor que pruebe exclusivamente en aquella forma la transmisión del dominio, ya que, o puede carecer de título inscrito o venir en el disfrute de una válida posesión que al dominio equivalga, y si en esta posesión se halla, cumple a los efectos fiscales las exigencias reglamentarias y autorizadamente se acoje a los beneficios otorgados en la ley de 29 de Diciembre de 1910, que, como queda expuesto, los dispensa no sólo los dueños, sino también a los poseedores de fincas no amillaradas.

Esto no obstante, el simple hecho de la inclusión en el antiguamente llamado Padrón de riqueza pública a nombre de la esposa de Z., del predio y cabida que solicita, no prejuzga el daño del Ayuntamiento de L. nada que afecte al derecho que esta Corporación ostente sobre el monte comunal comprendido, según ella, dentro de los límites de aquella heredad, puesto que a salvo le queda su acción para hacer valer en vía civil, promoviendo el oportuno juicio en que puedan llegar a invalidarse las declaraciones hechas en el posesorio, y aún, si fuere procedente, en la vía administrativa por medio del oportuno expediente de deslinde.

tan sols, segons l'art. 9 del R. D. de 4 de febrer de 1893, a les noves edificacions, als enderrocs, a les divisions de finques, a les agregacions de les mateixes i a qualsevol altre factor que produeixi alteració en el líquid imponible sense que p r tal se consideri la minva de lloguers, com ho ha declarat la R. O. de 30 de març de 1916. En quant al procediment a seguir és el següent: Instància acompanyant els propietaris a les seves declaracions jurades, fulles duplicades iguals a les del Registre Fiscal, quals fulles també en defecte de l'interessat, pot formar la Junta.

La petició deu dirigir-se a aquesta Junta, la qual les enviarà a l'Administració de Contribucions per a llur aprovació. Reaiguda aquesta, es torna un exemplar de la fulla a la Junta, la qual serà addicionada al Registre Fiscal. A aquestes noves fulles se'ls donarà la numeració correlativa que els correpondgui i a més es consignarà la relació que tenen amb la vella fulla i an aquesta la que tenen amb la nova.

QUINTES

Ingrés dels mossos en caixa.—Deu efectuar-se el dia 1 del vinent mes d'agost, des de quina data els minyons queden en poder de la jurisdicció militar.

L'ingrés afecta a les següents situacions:

1. Els declarats soldats en aquest alistament, ja en virtut de sorteig, ja com a caps de llista per la penalitat de l'art. 41 de la llei, o ja sien procedents d'anteriors reemplaços.

2. Els del corrent alistament exceptuats del servei en files per qualsevol de les causes que senyalen els articles 89 i 328 de la llei.

No faran l'ingrés en Caixa:

1. Els minyons de l'actual reemplaç exclusius totalment del servei militar.

2. Els exclusius temporalment del contingent.

3. Els d'anteriors reemplaços subjectes a exempció o exclusió, les causes dels quals hagin sigut confirmades.

Els ingressos indicats els disposen els articles 192 a 203 de la llei de Quintes i els 291 al 306 del Reglament.

Tràmits previs a l'ingrés.—Mana l'article 193 de la llei que els Governadors publiquin un Edicte al *Boletín Oficial* i els Alcaldes una Crida recordant el precepte.

L'ingrés s'efectuarà mitjançant llista que portarà un comissionat de l'Ajuntament, veí del Municipi, segons ho disposa la R. O. de 25 de març 1920. No cal que personalment es presentin els minyons per quin motiu ni han d'ésser citats personalment ni tenen dret a dieta metàlica.

La relació que portarà al Comissionat dels mossos que facin llur ingrés en Caixa, serà per duplicat, de la qual pel Cap de Caixa ne serà retornada una, amb la conformitat i segell.

Aclarint els preceptes de la Llei i Reglament direm que les llistes han d'ésser tres:

1. Una dels minyons allistats; 2. Altre dels soldats útils que com a tals hagin d'ésser destinats a Cos, i 3. Altre comprensiva d'aquells que per estar exceptuats del servei en files no hagin d'ésser destinats a Cos fins i tant que perdin l'excepció en virtut d'ulteriors revisions.

En quan als minyons que hagin demanat pròrroga, diu el paràgraf darrer de l'article 205 de la llei, que permanexeran en la

situació de reclute en Caixa en tant caduquin dites pròrrogues.

Ço no és pas per poder-se complir, ja que les pròrrogues, segons l'art. 174 de la Llei, es concediran per les Comissions Mixtes durant el mes d'agost.

Es tindrà en compte per part dels Secretaris, si en la segona llista a remetre hi ha algun mosso afectat per alguna de les següents circumstàncies:

a) Si ja serveixen com voluntaris en els Cossos de l'Exèrcit o Armada, en qual cas, segons l'art. 298 de la Llei, faran constar el Cos que serveixen.

b) Si resideixen a l'estranger, en qual supòsit, segons el mateix article faran constar el país i població de residència, com també quantes notícies referents al seu domicili i professió hagin facilitat els pares, tutors o parents.

c) Si hi ha algun minyo que pertanyi a alguna de les Ordres i Congregacions autoritzades per l'art. 381 del Reglament, se farà constar a quina d'elles pertanyen.

En cas de defunció d'algun minyo comprès en les llistes d'ingrés en Caixa, sobre no estar de més fer constar aquest particular en la llista se remeterà la partida de defunció a la Comissió Mixta.

Entrega de cartilles militars. — Seran aquestes rebudes per el Comissionat, de l'entrega de les quals en lliurará rebut al Cap de Caixa. Aquesta cartilla constará de dos quaderns en la forma que regula la R. O. de 11 d'octubre de 1920. Diu l'art. 198 de la Llei, que les cartilles tindran una significació anàloga a la cédula personal encara que no exclueix la possessió d'aquesta.

L'entrega de les cartilles als interessats se farà en la següent forma segons disposa l'art. 199 del Reglament:

L'Alcalde per edictes, i papereta personal duplicada, citarà a tots els minyons que han ingressat en Caixa i a presència d'ells i del delegat del Municipi, llegirà les prescripcions contingudes en les mateixes als interessats. En elles se consignarà la impressió digital de cada soldat, se certificarà l'entrega per l'Alcalde en totes i a més se estendrà un acta que també firmaran tots els que hagin rebut aquest document militar.

Si hi ha algun minyo que no resideixi a la localitat de l'allistament, l'Alcalde enviarà la cartilla al de la localitat on resideixi si és a Espanya, o al Cònsul o Vice-cònsul si's troba a l'estranger. Aquests funcionaris faran entrega als interessats en la forma i formalitats ja indicades.

Soldats de quota. — Els que s'hagin reservat el dret d'escollir Cos, tindran en compte l'art. 457 del Reglament, segons el qual en el període que hi ha entre l'ingrés en Caixa i la data en que es disposi anualment la concentració i destinació a Cos del cupu del Reemplaç, faran l'elecció a que tenen dret. Ara aquesta data és fixada pel 15 de desembre, segons la R. O. de 28 d'octubre de 1918. La petició deuran fer-la per instància dirigida al Cap de la Caixa de Recruta a què pertanyin, qual instància deurà contenir la conformitat dels pares o tutors.

Per l'exercici d'aquest dret, tingui's en compte el disposat en els articles 378, 379 i 454 a 456 i les Reials Ordres de 21 de desembre de 1917, 2 de novembre de 1918 i 24

d'abril de 1920, referent als Cossos que tenen dret a escollir i condicions a l'efecte necessàries, com també aquell altre Cos que vulguin escollir per no ésser possible l'ingrés en el primer determinat.

Excepcions sobrevingudes. — Quan aquestes sien produïdes per causa de força major en el període comprès entre els judicis de revisió i l'ingrés en Caixa, han d'ésser allegades davant la Comissió Mixta abans d'aquesta última data, ja que del contrari, segons Reials Ordres de 14 de març de 1913, 31 de juliol de 1916 i 23 de març de 1917, ja no podran ésser allegades excepció feta del cas previngut en l'art. 112 de la Llei i Reial Ordre de 13 de desembre de 1917 d'ignorar l'existència del fet que motiva l'exempció sobrevinguda.

A més, per l'exercici d'aquest dret tingui's en compte el que disposa l'art. 118 i 119 de la Llei i el 208 del Reglament.

Certificat negatiu. — Serà estès i enviat al Cap de Caixa quan en el Municipi no hi hagi cap mosso que tingui de fer l'ingrés.

RECORDATORI DE SERVEIS TRIMESTRALS

Acords. — Enviar al Governador, després d'aprovat per l'Ajuntament, un extracte dels acords presos en l'últim trimestre en el qual entenem deu incloure's els de la Junta Municipal. (Art. 109 de la Llei Municipal i 19 del R. D. de 15 agost de 1902).

Allotjament. — Enviar al Governador un estat d'allotjaments subministrats en el darrer trimestre. (R. O. 25 gener 1863).

Bagatges. — Enviar a la Diputació el compte del bagatge subministrats en l'anterior per a reintegrar-se del seu import, i al Governador un altre estat igual. (R. O. 20 març 1872, R. D. 2 gener 1883 i R. O. 25 gener 1863).

Consums. — En les poblacions no capitals de província ni assimilades on aquest impost subsisteixi, en els primers dies del trimestre, els Alcaldes enviaran a la Delegació d'Hisenda un estat de la recaptació obtinguda en el mes anterior. (Art. 51 del Reglament de Consums de 11 octubre de 1898).

Cupu de Consums. — On subsisteixi cal ingressar-lo en la Tresoreria d'Hisenda abans de l'acabament del trimestre. (Art. 322 del mateix Reglament).

Tresoreria municipal. — Publicaran els Alcaldes en el començament del trimestre, un estat del recaptat i invertit durant l'anterior.

Semanalment publicaran una relació de les despeses fetes en les obres que es facin per administració, especificant els jornals, materials, venedors, contractistes, lloc de les obres i altres dades similars. (Art. 166 de la Llei Municipal).

Comptabilitat municipal. — En el cinc primers dies del trimestre s'enviarà, al Cap de la Secció de Comptes del Govern Civil, una relació, sens justificar, dels ingressos i despeses hagudes en el trimestre vençut. (Regla 47 de la Circular de 1 de juny de 1886 i R. O. de 25 de gener de 1905).

Contingent provincial o de la Mancomunitat. — Deu pagar-se en el segon mes de cada trimestre. (Art. 118 de la Llei Provincial).

Contribució per utilitats. — En els primers dies del trimestre es remetrà a l'Administració de Contribucions un certificat de les alteracions, de totes les alteracions hagudes

en els particulars subjectes a aquesta tributació. (Art. 30 i 35 del Reglament de 18 de setembre de 1906).

Emigració. — Al començament de cada trimestre enviaran els Alcaldes al Consell superior d'Emigració una relació dels veïns que hagin emigrat en l'anterior. (R. O. 20 març de 1909).

Espectacles. — Al començament del trimestre donaran compte els Alcaldes al Governador de les funcions representades en l'anterior, tant en els teatres públics com en els particulars. (R. D. 11 de juny de 1886, llei de 29 de desembre de 1910 i Reials Ordres 18 gener 1911 i 20 abril de 1914).

Impost del 120 % sobre pagaments. — Deu fer-se efectiu a la Hisenda al començament de cada trimestre. (Arts. 17 i 21 del Reglament de 10 d'agost de 1893).

Impost del 20 % de propis. — Segons la llei de 12 de juny de 1911 i la de Pressupostos de 26 de juny de 1922, els Ajuntaments que definitivament tinguin suprimit l'impost de consums ja no han de pagar ni el 20 % de propis, ni el 10 % de pesos, mesures i aprofitaments forestals.

Amb tot, l'Estat que mai, encara que sia contra llei, vol despendre's de cap dels seus ingressos, ha dictat una R. O., abusiva, que és la de 21 de desembre de 1922 per la qual manté el pagament d'aquests impostos.

En tant la qüestió no quedi resolta, davant la protesta que ja ha començat, del 6 al 15 del primer de cada trimestre, se enviarà certificació dels ingressos de propis a l'administració de Propietats i Impostos per a pagar en el mes següent el que correspon al Tresor. (R. D. i R. O. de 14 de juliol de 1897 i R. O. de 31 d'octubre de 1900). No paguen aquest impost Navarra i les Bascongades, segons Reials Ordres de 24 de novembre de 1896 i 26 de maig de 1897.

Està fora de dubte que tampoc el paguen els Municipis capitals de província i assimilats.

Jornals i Subsistències. — En els primers quinze dies de cada trimestre, els Alcaldes enviaran al Cap provincial d'estadística els estats demostratius dels preus mitjos de l'anterior, en els principals articles de consum, com també dels jornals. (Circulars de la D. G. de 22 de desembre de 1896 i 31 agost de 1906).

Protecció a la infància. — Al començament de cada trimestre les Junes locals trametan al Consell superior un estat general d'ingressos i despeses produïdes en l'anterior. (R. O. 17 de juny de 1911).

Reformes Socials. — Les Junes locals, cada trimestre donaran compte a l'Institut de Reformes Socials i a l'Inspector regional o provincial del treball, en els primers dies del mateix, de les visites fetes en l'anterior als establiments industrials i tallers. (Reial Ordre 20 de juny de 1907 i art. 22 del Reglament de 2 de juliol de 1909).

Recaptació municipal. — La R. O. de 10 de gener de 1922, encara que del tot, no fa obligatori per als Ajuntaments, que el cobrament dels impostos se faci efectiu en el segon mes del trimestre, tal com mana la Instrucció de 26 d'abril de 1900, diu que així deu fer-se en quan sia possible.

CENS ELECTORAL

Rectificació del Cens: Les llistes definitives

Fins que a les Juntes municipals del Cens els siguin retornades per la Junta Provincial respectiva les llistes amb el caràcter de definitives, no tenen cap missió que complir respecte al particular. Y com que aquesta revisió pot tenir lloc fins el 1.er de setembre, ajornem pel número d'agost d'aquesta Revista l'estudi de les operacions que la Junta Municipal ha de portar a cap quan per la mateixa siguin rebudes les llistes definitives.

JUTJAT MUNICIPAL

Jurat

FINAL DE L'EXPEDIENT DE FORMACIÓ DE LLISTES

Un cop formades les llistes definitives, el President de l'Audiència ha d'ordenar la publicació de les mateixes en el *Butlletí Oficial* de la Província respectiva.

Així que el Jutjat Municipal tingui notícia de la publicació de les llistes definitives en el *Butlletí*, es preocuparà de practicar dos diligències; primera, remetre el *Butlletí* a l'Alcalde del respectiu municipi per a que el faci col·locar en el tauló d'Edictes de l'Ajuntament, i segona, fer estendre una relació, manuscrita i autoritzada pel Secretari, dels noms dels jurats del corresponent terme municipal, quina llista es col·locarà també en el propi tauló d'anuncis amb la prevenció dirigida als jurats de l'obligació que tenen de posar en coneixement del Jutjat les variacions de domicili que en endavant realitzin.

I amb aquestes diligències pot dir-se que queda acabat aquest expedient de rectificació de les llistes de Jurat. En endavant, ja no resta més que el deure que té el Jutjat Municipal de posar en coneixement del President de l'Audiència, quan arribi a la seva notícia, els casos d'incapacitat o d' incompatibilitat en què incorrin els respectius individus del Jurat, segons els articles 10 i 11 de la llei reguladora del mateix.

DISPOSICIONS LEGALS D'APLICACIÓ

Llei de 20 d'abril de 1888 (Articles 33, regles 5.ª i 6.ª; article 34).

— R. D. de 8 de març de 1897 (article 16).

FORMULARI

De seguida que el Jutge tingui un exemplar del *Butlletí Oficial* contenint la llista de jurats, dictarà

Providència ordenant que pel Secretari, i manuscrita, sigui treta relació en llista dels noms dels jurats dels terme municipal, i que es remeti a l'Alcaldia.

Llista dels jurats, en la forma indicada.

Diligència de compliment i de remesa de la llista a l'Alcaldia per a que la mateixa, junt amb un exemplar del *Butlletí Oficial* que conté la llista, s'exposi en el tauló d'Edictes de l'Ajuntament.

Estadística del primer semestre

Estat de multes

En els primers dies del mes de juliol el Jutjat Municipal ha de remetre al Jutjat d'Instrucció del Districte un estat que com-

prengui en detall totes les multes o penyes imposades pel Jutjat en el primer semestre de l'any corrent, des del 1.er de gener a 30 de juny finit.

Estadística del segon trimestre

JUDICIS DE FALTES

Respecte a estadística de judicis de faltes s'han de fer les següents remeses pel Jutjat Municipal:

Al Jutjat d'Instrucció, un estat dels judicis de faltes començats, pendents i celebrats en els mesos d'abril, maig i juny, fent constar la condemna o absolució, i en el primer cas, la persona condemnada i la pena imposada. (Vegi's el model número 1, que es va publicar-se per Reial Decret de 25 de febrer de 1901).

Al Fiscal de l'Audiència, per conducte del Jutjat d'Instrucció, un estat dels judicis de faltes celebrats, pendents de tràmit i començats, segons la circular de la Fiscalia del Suprem de 25 de juny de 1920, regla tercera.

JUDICIS CIVILS

S'han d'enviar respecte als tres mesos indicats:

Al Jutjat de Primera Instància, i en els quatre primers dies del mes de juliol, un estat dels actes de conciliació, judicis civils, deshaucis i altres de caràcter civil celebrats i finits en l'indicat període.

Al Fiscal de l'Audiència, un estat dels mateixos assumptes en els quals hi hagi intervingut el Ministeri Fiscal, amb separació dels casos en què quedà ferma la sentència del Tribunal Municipal i els que s'hagués apel·lat de la mateixa, detallant si el Jutge de Primera Instància va confirmar-la o revocar-la.

LLEI DE VAGUES

S'ha d'enviar pel Jutjat:

Al Fiscal de l'Audiència Provincial, per conducte del Jutjat d'Instrucció, i en els primers deu dies de juliol, un estat dels judicis tramitats amb motiu d'infracció de la llei de vagues, amb lleugera indicació de l'estat processal dels mateixos, segons Circular de la Fiscalia del Suprem de 25 de juny de 1920.

REGISTRE CIVIL

Es remetrà pel Jutjat:

Al Govern Civil de la Província, durant la primera quinzena del mes de juliol, una relació de les defuncions, per causa de verola, ocorregudes durant el segon trimestre de l'any i segons la resultància del llibre de defuncions del Registre Civil respectiu.

Estadística del mes de juny

JUDICIS DE FALTES

Es remetràn pel Jutjat:

—Al President de l'Audiència un estat dels judicis de faltes incoats, en tràmit i acabats fent constar respecte d'aquests les mateixes particularitats que acabem d'esmentar respecte a l'estadística trimestral dels judicis de faltes.

—Al Fiscal de l'Audiència, pel Municipal, un estat amb les mateixes dades.

REGISTRE CIVIL

S'han d'enviar:

A l'Alcalde del respectiu municipi, i durant la primera quinzena de juliol, un estat dels naixements, matrimonis i defuncions durant el mes de juny, distingint el sexe respecte dels primers, i els canònics i civils respecte dels segons; i sexe i causa de la mort respecte dels tercers.

Al Liquidador de l'impost de Drets reials i transmissió de béns del Partit, en la primera quinzena de juliol, un estat de defuncions del mes de juny, amb noms, cognoms, edat, estat, professió, domicili, testament, si es coneix, vídua, fills i hereus presumptes.

(Disposicions legals d'aplicació i Formulari; en el núm. 1 de REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL.)

JOSEP M. GICH

Prof. de l'Escola d'Administració

SECCIÓ DE LEGISLACIÓ

EIXAMPLA.—Per R. D. de 22 de maig de 1923 (*Gaceta* del dia 24) s'aprova el projecte de modificació i adició al Plànol d'Eixampla de Barcelona d'una via d'enllaç del Passeig de Colom al Parc de Montjuic, formulat pels arquitectes Srs. Herrera i Bruquera.

SECRETARIS D'AJUNTAMENT.—A conseqüència d'una petició dels Secretaris d'Ajuntament a fi de que es modifiqués l'article tercer del R. D. de 3 de juny de 1921, s'ha publicat pel Ministeri de la Governació un Reial Decret de data 19 de maig darrer (*Gaceta* del dia 26) que publiquem a continuació pel gran interès que té pels Ajuntaments:

El Cuerpo de Secretarios de Ayuntamientos, en diferentes Asambleas celebradas por el mismo, ha acordado dirigirse a este Ministerio en súplica de la modificación del artículo 3.º del Real decreto de 3 de Junio de 1921, en el sentido de que ningún Secretario perciba sueldo menor de 1.500 pesetas anuales, aún en aquellos Ayuntamientos que su población no llegue a 500 habitantes.

Diversas son las disposiciones dictadas por este Ministerio para mejorar los sueldos de dichos funcionarios, como son el Real decreto de 20 de Noviembre de 1919, que derogó todas aquellas otras emanadas de la Administración Central, que de algún modo cercenaban la facultad de los Ayuntamientos para fijar el sueldo que deben percibir sus empleados, mandando que para los Secretarios se considerasen como mínimos los establecidos en el artículo 56 del Reglamento de 23 de Agosto de 1916, sin que en caso alguno los señalados a estos funcionarios hubiesen de ser inferiores a los que estuviesen asignados por las respectivas Corporaciones o por disposiciones ministeriales a otros funcionarios del Municipio.

El Real decreto de 3 de Junio, que recogió las aspiraciones del Cuerpo Secretarial en materia de sueldos y reglamentó el artículo 124 de la ley Municipal, referente a suspensiones y destituciones de dichos empleados, uniformando la jurisprudencia varia dictada en este particular, fijó en su artículo 1.º la cuantía mínima de los sueldos que debían percibir aquéllos, expresando que en los Municipios hasta 500 habitantes de derecho fuera de 1.500 pesetas anuales; pero como quiera que el artículo 3.º previno que en los Ayuntamientos que por escasez

de recursos, en los que ese sueldo mínimo excediera del 12 por 100 del total de ingresos municipales, podrían rebajarlo hasta esta cuantía o asociarse con otros u otros dos Ayuntamientos vecinos a los efectos del nombramiento y dotación de un Secretario, surgieron en seguida una porción de reclamaciones de Secretarios de diferentes provincias, principalmente de las de Guadalajara, Salamanca y Soria, en súplica de que se derogase ese artículo 3.º y se impusiese a los Ayuntamientos que no quisieran asociarse la obligación de pagar al Secretario el sueldo mínimo de 1.500 pesetas anuales.

En virtud de esas reclamaciones se dictó por este Ministerio la Real orden de 29 de Octubre de 1921, que confirmó y aclaró dicho artículo 3.º en el sentido de que se permitiría la asociación, no sólo de dos Ayuntamientos menores de 500 habitantes para el nombramiento y dotación de un Secretario, sino también con un tercero, aunque éste rebasara dicha cifra, con lo cual se aumentaban las posibilidades de que estas Asociaciones se realizasen, permitiendo, por tanto, que fueran mayores las retribuciones del Secretario, lo que no acontecería si se exigiese que los tres Municipios que compusieran la Asociación fueran forzosamente menores de 500 habitantes, ya que en muchos casos la posición geográfica de vecindad, indispensable no siempre, coincidiría con la limitación señalada a la población para que la Asociación fuera legalmente posible.

Ningún resultado favorable se ha obtenido tampoco con la aclaración indicada, pues la asociación de esos Municipios de escasísimo vecindario, que pasan de 3.000, o sea la tercera parte de los que componen la Nación, no se ha llevado a efecto, por lo que continuamente se están celebrando nuevas Asambleas por parte de los Secretarios y llegando sus peticiones a este Ministerio, que, entre otros extremos, solicitan la modificación del repetido artículo 3.º del Real decreto indicado, distinguiéndose en las quejas los del partido de Molina de Aragón, en la provincia de Guadalajara, y los de la provincia de Salamanca, manifestando éstos que existiendo allí 140 Municipios menores de 500 habitantes, que algunos de ellos son más ricos y tienen más medios de vida que la mayoría de los que exceden de dicha cifra, que son 246, se da el caso de que un Ayuntamiento pobre de 510 habitantes tenga forzosamente que pagar al Secretario 2.000 pesetas, y en cambio, otros de 490 habitantes con sobrados recursos, paguen sólo 400, 500 o, lo más, 1.000 pesetas, que es un contrasentido.

Dadas las funciones variadas de los Secretarios de Ayuntamiento, que abarcan, bien puede decirse, a todos los ramos de la Administración y que precisan desarrollar un intenso trabajo en todos los órdenes de la misma, no pueden considerarse ni medianamente remunerados con los irrisorios sueldos con que los Municipios menores de 500 habitantes les retribuyen, llegando algunos a dotar al Secretario con 200 pesetas anuales, lo que no puede tolerarse en manera alguna, hoy que todos los funcionarios de Estado, de la Provincia y de los Municipios han conseguido el aumento de sus sueldos, incluso los subalternos, no habiendo ninguno de éstos, según recientes disposiciones, que tenga menos de 2.000 pesetas.

En su virtud y teniendo en cuenta el espíritu refractario de los Ayuntamientos dichos a asociarse para el nombramiento y dotación de un Secretario, no obstante las facilidades que para hacerlo se les concedió por el Real decreto de 3 de Junio y Real orden de 29 de Octubre de 1921, el Ministro que suscribe tiene el honor de someter a la aprobación de V. M. el siguiente proyecto de Decreto.

Madrid, 19 de Mayo de 1923.

A propuesta del Ministro de la Gobernación y de acuerdo con Mi Consejo de Ministros.

Vengo en decretar lo siguiente:

Artículo 1.º Los Municipios menores de 500 habitantes, que por su escaso vecindario o falta de recursos encuentren dificultades

para pagar al Secretario el sueldo mínimo que señala el artículo 1.º del Real decreto de 3 de Junio de 1921, podrán asociarse, de conformidad con lo que previenen los artículos 80 y 81 de la ley Municipal en su apartado 1.º, con otro u otros dos Ayuntamientos vecinos, aunque alguno de éstos exceda de los 500 habitantes, a los efectos del nombramiento y dotación del referido funcionario pero éste en modo alguno, con asociación o sin ella, disfrutará sueldo menor de 1.500 pesetas anuales, a contar desde el próximo presupuesto.

Artículo 2.º Por los Gobernadores de las provincias se cumplirá exactamente lo mandado y no se autorizará ningún presupuesto municipal en que no esté consignada dicha atención.

JUNTES DE REFORMES SOCIALES.—Per R. O. de 19 de maig darrer (*Gaceta* del dia 26) se disposa una segona convocatòria perquè se porti a efecte l'elecció de Junes de Reformes Socials en les poblacions en les quals no s'hagués pogut verificar a són degut temps, fixant-se per a l'escrutini el dia 24 de juny corrent amb subjecció a les normes donades per la R. O. de 5 de gener de l'any corrent.

Además, en dita R. O. se fan algunes aclaracions motivades per consultes fetes. Lo més interessant és que la constitució de les Junes i funcionament serà immediat a l'elecció sinó haguessin recursos, i que les renovacions bienals per meitat de les Junes de Reformes, es farà en lo successiu necessàriament, el darrer diumenge del mes de maig de l'any corresponent, quedant en aquest sentit modificada la Regla 4.ª de la R. O. de 3 d'agost de 1904.

BANC D'ESPANYA.—Per mitjà del R. D. de 19 de maig de 1923 (publicat a la *Gaceta* de 25 del mateix mes) es dona aprovació al Reglament general del Banc d'Espanya per que regeixi amb caràcter provisional fins que escoltat el Consell d'Estat es dicti el definitiu.

COMPANYIES DE FERROCARRILS.—La R. O. del Ministeri d'Hisenda de 24 de maig de 1923 (*Gaceta* del 25) disposa que es recordi a les Companyies de ferrocarrils l'ineludible obligació que tenen d'exigir i recaudar l'impost de transports per terra, i que s'inviti a les mateixes Companyies a fer cessió del premi que els correspon en la forma i quantia que estimin convenient en favor dels seus empleats revisors en ruta, pel que respecta a l'excepció de l'impost aplicable als viatgers posseïdors de bitllets o passes gratuïts.

TRIBUNALS D'ARRENDAMENT.—Per R. O. de 22 de maig de 1923 (*Gaceta* del dia 25) se disposa que quan hi hagin distintes associacions de veïns i llogaters en una mateixa població, el dret de designar Vocals pels Tribunals d'arrendament correspondrà preferentment a la Associació de data més antiga, a no ser que en fes renúncia.

ESCOLA NACIONAL DE PUERICULTURA.—La R. O. de 23 de maig de 1923 (*Gaceta* del dia 25) crea la Escola Nacional de Puericultura adscrita al Consell Superior de Protecció a la Infància, atenent a que entre altres missions té aquesta la d'extendre la seva acció tutelar a la salut física dels menors de 10 anys.

ARBITRI EXTRAORDINARI A IMPOSAR PELS AJUNTAMENTS SOBRE ELS «ENVASES».—Per la doctrina que conté respecte a arbitris extraordinaris, ens sembla oportú donar íntegre el text de la R. O. del Ministeri de la Gobernació de data 18 de maig de 1923 (*Gaceta* del dia 23) respecte la matèria indicada.

Remitido a informe del Ministerio de Hacienda el expediente relativo a las reclamaciones formuladas contra el arbitrio extraordinario de «Envases», cuya exacción fué autorizada por V. S. al Ayuntamiento de esa capital, dicho Departamento ha emitido en el mismo el dictamen siguiente:

«Excmo. S.: Vista la Real orden de ese Ministerio de fecha 9 de Enero último, remitiendo a este de mi cargo, para su informe, un expediente instruido a virtud de reclamación formulada por la Asociación de Comerciantes de Málaga contra el arbitrio extraordinario sobre «Envases», que le ha sido autorizado al Ayuntamiento de aquella capital por el Gobernador civil de la provincia.

Resultando de las actuaciones que la Junta municipal de Asociados de Málaga, para cubrir parte del déficit resultante en el presupuesto municipal ordinario de 1922-23 acordó la exacción de un arbitrio, consistente en un sello municipal sobre los envases que entraban en la ciudad y cuyo producto calculaba en 300.000 pesetas, con arreglo a una tarifa cuyos tipos varían de cinco a 25 céntimos de peseta por envases de 10 a 500 kilogramos, con las excepciones des de los que contengan trigos, harinas, cebadas, garbanzos, otras legumbres y especies harinosas, madera de construcción y artículos gravados con otros arbitrios autorizados y los que fueran de tránsito, así como los equipajes de los viajeros:

Resultando que publicado el indicado acuerdo por edicto en el *Boletín Oficial* de la provincia, se formularon por instancias ante el Gobernador civil de la provincia las reclamaciones siguientes:

1.ª De la mencionada Agrupación de Comerciantes, en solicitud de que quedara excluido del presupuesto municipal el arbitrio sobre «Envases», porque lesiona a los comercios de puerta abierta, viniendo a aumentar las innumerables cargas que pesan sobre ellos.

2.ª Del contribuyente D. Antonio Giménez Leiva, intereando se exceptuara del pago del arbitrio los envases que contuvieran sal común; y

3.ª De la Asociación gremial de criadores exportadores de vinos, en súplica de que se aclare la tarifa del arbitrio extraordinario, consignando en ella que quedarán exceptuados los envases vacíos que entren en la ciudad:

Resultando que la Alcaldía de Málaga, informando las anteriores instancias, hizo presente, con respecto a la primera, que no se trataba de un recurso legal contra el acuerdo de la Junta municipal, porque no se citaba el precepto infringido; por lo que se refiere a la segunda, que no existía inconveniente en acceder a lo pretendido, ya que el incluir la sal en el grupo de las excepciones no alteraba en nada el acuerdo, y contrayéndose a la tercera, que los envases vacíos están excluidos del arbitrio, y aunque por innecesario no fué ello aclarado en la tarifa, no existía inconveniente en hacer la aclaración en las excepciones de la misma:

Resultando que pedido informe a la Delegación de Hacienda de la provincia, ésta lo emitió, manifestando: que prescindiendo de la ley de 12 de Junio de 1911 y del Reglamento dictado para su ejecución, referente a los substitutivos del impuesto de consumos, por no tratarse exactamente de ello en este caso, y teniendo sólo en cuenta los preceptos de la ley Municipal, es de notar que entre las materias que en ella se determinan como susceptibles de ser gravadas por arbitrios que establezcan los Ayuntamientos, no se menciona la que había de ser objeto del que se pretendía, de donde se sigue que únicamente como extraordinario

podría intentarse la aplicación del arbitrio, con aprobación del Ministerio de la Gobernación, forma en la cual podría ser admitido:

Resultando que el Gobernador civil dictó en 17 de mayo último providencia autorizando el arbitrio extraordinario sobre «Envases», formado por el Ayuntamiento de Málaga, desestimando el recurso de la Agrupación de Comerciantes, por improcedente, y estimando, por el contrario, las peticiones de D. Antonio Giménez y de la Asociación gremial de criadores y exportadores de vino, a cuyo efecto ordenaba se hicieran las aclaraciones precisas en la tarifa:

Resultando que como fundamentos de la expresada providencia se consignan las siguientes consideraciones: que los Ayuntamientos están facultados por el artículo 16 de la ley de 21 de julio de 1878 para cubrir su déficit con arbitrios extraordinarios y precisa tener presente que contra el acordado por el Ayuntamiento de Málaga, la Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación resolvió no recurrir, y la Asociación gremial de criadores exportadores de vinos, lejos de impugnarlo, manifiesta su absoluta conformidad con el espíritu que informa la creación de dicho arbitrio; que los recursos de D. Antonio Giménez y de la Asociación gremial citada fueron informados favorablemente por la Alcaldía, y el de la Agrupación de Comerciantes resulta improcedente, por no determinar el precepto legal infringido; que el informe de la Delegación de Hacienda no fué desfavorable al arbitrio, siendo competente el Gobernador civil para entender en el asunto, conforme al artículo 21 del Real decreto de 15 de noviembre de 1909, y que el referido arbitrio no está en contradicción con el artículo 84 de la Constitución de la Monarquía española, no es sustitutivo de consumos ni tampoco se relaciona con las materias susceptibles de ser gravadas que determinan los artículos 136 al 139 de la ley Municipal:

Resultando que la Agrupación de Comerciantes, por instancia formulada ante este Ministerio, recurre de la mencionada providencia y reclama que se revoque y se deje sin efecto, declarando que la citada autoridad gubernativa no se halla facultada para autorizar medios de exacción como el de que se trata, sin que se hayan agotado los recursos ordinarios y se soliciten aquéllos en forma de ese Ministerio, aparte de que el arbitrio en cuestión implica un ilegal restablecimiento del impuesto de consumos en cuanto afecta a artículos que la ley substitutiva prohibió gravar, y representa un recargo ilícito sobre las cuotas directas de la industria y del comercio, estando incurso en la prohibición de la regla tercera del artículo 139 de la ley Municipal:

Resultando que en apoyo de esta petición se expone que el Ayuntamiento no solicitó con la necesaria documentación de ese Ministerio, renunciando previamente de la manera expresa que determina el último párrafo del artículo 136 de la ley Municipal al repartimiento vecinal, y agotando antes todo los medios que le dan las leyes, entre ellos las exacciones municipales que figuran en el proyecto de ley presentado a las Cortes el 16 de julio de 1918, además de introducir las necesarias economías en su presupuesto:

Resultando que por escritos dirigidos a ese Ministerio se adhieren a la anterior petición de la Agrupación de Comerciantes, otras diversas Sociedades de la localidad, y que por Real orden de 31 de enero último ha remitido V. E. a este Ministerio para que surta sus efectos en el expediente, una instancia de la Asociación de Viajantes del Comercio y de la Asociación de Viajantes del Comercio i de la Industria de Barcelona, solicitando que se declare ilegal el arbitrio y se ordene al Ayuntamiento de Málaga que cese inmediatamente en su exacción:

Resultando que por Real orden de ese Ministerio se remite todo lo actuado a este mi cargo para informe, de conformidad con lo dispuesto en el artículo 153 de la ley Municipal.

Vistas las disposiciones de la ley Municipal vigente de la de 12 de junio de 1911,

suprimiendo el impuesto de consumos, sal y alcoholes, y el Reglamento dictado para su ejecución de 29 del mismo mes y año:

Considerando que el último párrafo del artículo 136 de la ley Municipal de 2 de Octubre de 1877 determinó que los Ayuntamientos de poblaciones mayores de 200.000 habitantes si renuncian al repartimiento general, podrán acudir a otros impuestos, recargos o arbitrios, además de los enumerados en las leyes, con la aprobación del Gobierno de Su Majestad, beneficio que fué extendido después a todos los Ayuntamientos que no pudieran cubrir el déficit de sus presupuestos con los recursos ordinarios, por el artículo 16 de la ley de 21 de Junio de 1878:

Considerando que posteriormente el artículo 21 del Real decreto de 15 de Noviembre de 1909 limitó la intervención de los Gobernadores civiles en cuanto se refiere a la aplicación del último párrafo del citado artículo 136 de la ley Municipal a la calificación de los arbitrios extraordinarios que se propongan por los Ayuntamientos, y si dichos Gobernadores estiman que no existe extralimitación con arreglo al párrafo cuarto del artículo 84 de la Constitución del Estado, los aprueba, previa la consulta al Delegado de Hacienda, y si ésta ha sido favorable, dando cuenta a su Ministerio:

Considerando que el Gobernador civil de la provincia de Málaga ha obrado, por tanto, dentro de sus facultades regladas, cumpliendo estrictamente las disposiciones legales aplicables al caso, motivo por el cual no puede reputarse de falta la aludida en primer término de su recurso por la Agrupación de Comerciantes con respecto a la forma en que ha sido concedido el arbitrio en cuestión:

Considerando, por lo que respecta a los razonamientos que también expone dicha Agrupación, relativos a las economías susceptibles de realizar en el presupuesto municipal y a la adopción por el Ayuntamiento, antes de aplicar el repetido arbitrio de las exacciones municipales del proyecto de ley presentado a las Cortes el 16 de Junio de 1918, precisa tener en cuenta que la primera es una cuestión privativa de la Autoridad superior en el orden gubernativo, ante la que a su debido tiempo pudieron y debieron formular sus reclamaciones los interesados, conforme a las disposiciones de la ley Municipal, y la segunda es de la exclusiva competencia de la Junta municipal de Asociados y la autorización de dichas exacciones, facultad discrecional del Gobierno en virtud del artículo 46 de la ley de 26 de Julio de 1922:

Considerando que las disposiciones citadas por la misma Agrupación de Comerciantes de Málaga, entre ellas la Real orden de 26 de Abril de 1904, que declaró ilegal un tributo sobre todo paquete o bulto que entrase en la población con muestras de cualquier clase destinadas al comercio, en nada se opone a la concesión del que pretende establecer el Ayuntamiento de Málaga, puesto que aquella disposición se refería a los arbitrios de dicha clase, con carácter ordinario, o sea permanente, y éste de que se trata lo es extraordinario y sólo para cubrir el déficit del presupuesto:

Considerando que el artículo 15 de la ley de 12 de Junio de 1911 y el del Reglamento dictado para su ejecución, determinaron, en efecto, que los Ayuntamientos en que como el de Málaga se ha suprimido el impuesto de consumos, no podrá gravar las especies comprendidas en las tarifas de dicho impuesto, fuera de las taxativamente señaladas en la misma ley; pero es de advertir que el aludido arbitrio no grava directamente las especies de consumo incluídas en aquellas tarifas, sino el peso de los envases en general, sin distinción alguna de los artículos que comprende:

Considerando que por otra parte la estricta cuantía del gravamen aplicable al peso total de los envases excluye la posibilidad de que se recargue en cantidad apreciable el coste de la mercancía consumible en la población:

Considerando, en consecuencia, que realmente, ni por la forma de exacción ni por

la cuantía acordada, puede reputarse que el arbitrio extraordinario en cuestión implique un restablecimiento del suprimido impuesto de consumos para algunas especies, ni envuelve un recargo sobre las cuotas directas de la contribución que no se toman por base ni embarazará el tráfico, circulación o venta, por la sencilla manera como se realizará, mediante la aplicación de un sello municipal; y

Considerando que el gravamen tantas veces mencionado, no se encuentra en oposición con el sistema tributario del Estado, S. M. el Rey (q. D. g.), de conformidad con lo propuesto por la Dirección general de Propiedades e Impuestos, y de lo informado por la Intervención general de la Administración del Estado, ha tenido a bien disponer que se informe a V. E. en la forma expuesta y que, en el caso de autorizarse en definitiva al Ayuntamiento de Málaga, para la exacción del arbitrio sobre los envases, se exijan las condiciones de que no se graven con él los artículos o especies por los que se satisfaga directamente al Municipio algún otro arbitrio o derecho, y que aquella Corporación renuncie a la imposición del repartimiento general, conforme dispone el repetido artículo 136 de la ley Municipal en su último párrafo.

Y conformándose S. M. el Rey (que Dios guarde) con el preinserto dictamen, se ha servido resolver como en el mismo se propone, desestimando las reclamaciones y autorizando el arbitrio como queda indicado.

RECLUTAMENT NAVAL.—Pel R. D. de 25 d'abril de 1923 (*Gaceta* del 10 de maig) s'aprova el Reglament per a l'aplicació de la llei de Reclutament i Reemplaç de la marineria de l'Armada, i d'organització de reserves navals de 19 de novembre de 1915.

Per R. O. de 29 de maig (*Gaceta* del 31) i per disposició del Ministeri de Marina publicada a la pròpia *Gaceta*, se reforma l'article 60 del Reglament de que se parla i se rectifiquen una pila d'errors comesos al publicar el Reglament.

CASES A BON PREU.—Per R. O. de 7 de maig (*Gaceta* del dia 24) s'acorda deixar constituïdes les Junes de Cases a bon preu de Mataró i de Sitges.

Per R. O. de 26 de maig (*Gaceta* del 31) se crea també la Junta de Manresa.

COLONITZACIÓ I REPOBLACIÓ INTERIOR.—La Junta Central de Colonització i Repoblació interior, publica les regles que tenen de regir per a la tramitació dels expedients de desllindaments i afittament dels terrenys en colonització.

Dites regles són a la *Gaceta* del dia 22 de maig de 1923.

HISENDES MUNICIPALS I PROVINCIALS.—Respecte a arbitris municipals i Pressupostos extraordinaris de Diputacions s'ha publicat a la *Gaceta* del dia 22 de maig unes quantes Rs. Os. del Ministeri de la Governació, que, per la importància que tenen per a dits organismes van publicades tot seguit:

«Remitido a informe del Ministerio de Hacienda el expediente relativo a la solicitud del Ayuntamiento de Porcuna para establecer arbitrios extraordinarios sobre especies sobrantes de consumos y que se exporten a otras localidades, dicho Ministerio de Hacienda, con fecha 16 del pasado mes de Abril ha emitido en el mismo el dictamen siguiente:

«Excmo. Sr.: Vista la instancia del Alcalde Presidente del Ayuntamiento de Porcuna (Jaén), cumpliendo acuerdo de la Junta municipal, solicitando de ese Ministerio autorización para establecer arbitrios ex-

traordinarios sobre varias especies de consumos, sobrantes del consumo local, al ser exportadas:

Resultando que la Junta municipal, en sesión celebrada el día 25 de Noviembre último, acordó imponer un arbitrio extraordinario sobre las exportaciones que se efectuen para fuera de su término de trigo y harina, cebada, escaña, habas y garbanzos, alpiste, yeros y alberjones, avena, aceite de oliva, aceituna destinada a la molienda y anís, formando al efecto la Ordenanza en la que se consignan los gravámenes que corresponden a cada especie por unidad de 100 kilos:

Resultando que el establecimiento del arbitrio tiende principalmente, según la citada Junta, a enjugar el déficit del presupuesto ordinario formado para el ejercicio de 1923-24, evitándose con él recurrir al empleo del repartimiento general, por los malos resultados que ofreció en los varios años utilizado:

Resultando que la autorización para el establecimiento de dichos arbitrios se solicita por el plazo de seis años económicos, a partir del de 1923-24:

Resultando que este Ayuntamiento, clasificado en base 4.ª para los efectos del impuesto de consumos, solicitó y obtuvo el adelantamiento de la supresión del impuesto desde 1.º del mes corriente, por Real orden de 7 de noviembre último, al amparo del artículo 45 de la ley de Presupuestos de 26 de julio de 1922:

Vistas las disposiciones de aplicación:

Considerando que los expedientes de arbitrios extraordinarios han de subordinarse en su tramitación a las reglas establecidas en la Real orden de 3 de agosto de 1878, regla 6.ª de la Circular de 27 de mayo de 1887 y Real decreto de 15 de noviembre de 1909, reglas que no aparecen observadas en el expediente de que se trata:

Considerando que según el artículo 21 del Real decreto de 15 de noviembre de 1909, ya citado, la calificación de los arbitrios y su aprobación compete a los Gobernadores civiles, previo informe de la Comisión provincial y Delegación de Hacienda, y sólo cuando el dictamen de la última entidad es desfavorable procede remitirla a ese Ministerio para la resolución procedente:

Considerando que por lo anteriormente expuesto lo procedente es que se subsanen por el Ayuntamiento y Gobierno civil, los defectos de procedimiento que el expediente contiene, tramitándolo con sujeción a los preceptos legales que quedan citados, S. M. el Rey (q. D. g.), de conformidad con lo propuesto por la Dirección general de Propiedades e Impuestos, ha tenido a bien acordar se devuelva a V. E. el expediente remitido, informando en los términos que quedan expuestos.

Y conformándose S. M. el Rey (q. D. g.) con el preinserto dictamen, se ha servido resolver como en el mismo se propone.

De Real orden lo digo a V. S. para su conocimiento y efectos consiguientes, con devolución de la instancia y documentos de referencia. Dios guarde a V. S. muchos años. Madrid, 18 de Mayo de 1923.

ALMODOVAR

Señor Gobernador civil de la provincia de Jaén.

Remitido a informe del Ministerio de Hacienda el expediente relativo al establecimiento y exacción de un arbitrio sobre puertas cocheras y pasos de acera para el servicio de carruajes, autorizado por V. S. al Ayuntamiento de Gijón, y reclamado por el Presidente de la Cámara Oficial de la Propiedad Urbana, dicho Ministerio de Hacienda, con fecha 16 del pasado mes de Abril, ha emitido en el mismo el dictamen siguiente:

«Excmo. Sr.: Vista la Real orden de ese Ministerio remitiendo a este de mi cargo, para su informe, un expediente instruido a virtud de recurso formulado por D. José González Rodríguez, Presidente de la Cá-

mara Oficial de la Propiedad Urbana de Gijón, contra providencia dictada por el Gobernador civil de la provincia de Oviedo, que desestimó su reclamación contra el arbitrio establecido por el Ayuntamiento de aquella población sobre puertas cocheras y pasos de acera para el servicio de carruajes:

Resultando de los antecedentes que don José González Rodríguez, con la representación que ostenta, acudió por instancia al Gobernador civil de Oviedo oponiéndose al acuerdo de la Junta municipal de Gijón, por el que imponía en el presupuesto ordinario del ejercicio de 1921-22 el mencionado arbitrio que estimaba ilegal por infringir la regla tercera del artículo 137 de la ley Municipal vigente:

Resultando que la Alcaldía de Gijón, al informar la anterior instancia, hizo presente que el indicado arbitrio o impuesto sobre puertas cocheras ya fué incluido en el anterior presupuesto ordinario de 1920-21, y a virtud de recurso de la misma entidad ante la Autoridad gubernativa se calificó y modificó el epígrafe del arbitrio por el de «Ocupación especial de aceras para el servicio de puertas cocheras», y que el Municipio obraba dentro de las atribuciones que le confiere el número 1.º del artículo 137 de la ley Municipal, sin que se tratara de la regla 3.ª del mismo artículo, pues si bien el servicio de aceras se establece para el común de vecinos, en el caso especial de que se trata se utiliza para un servicio particular o privado en perjuicio del tráfico en general, o sea de privilegio que deteriora las aceras, por lo que es lógico se halle sujeto a un arbitrio:

Resultando que el Gobernador civil de Oviedo dictó providencia desestimando la reclamación, atendiendo a que el arbitrio sobre la ocupación especial de superficies para el servicio de puertas cocheras, independiente del de licencias de construcción de las mimas, grava el uso de privilegio y deterioro de las aceras, con perjuicio del tránsito en general, y como éste debe hallarse en todo caso libre y expedito, lejos de aparecer gravado el indicado uso de las aceras, obrando el Ayuntamiento dentro de sus atribuciones, facilita la libertad de circulación:

Resultando que de la anterior providencia recurre ante ese Ministerio el mencionado representante de la Cámara de la Propiedad de Gijón, en solicitud de que se revoque, y V. E. remite el expediente, para su informe, a este Departamento ministerial, con arreglo a lo dispuesto en el artículo 153 de la ley Municipal:

Resultando que posteriormente, con otra Real orden de ese Ministerio de su digno cargo, ha sido remitida para que se una a aquel expediente una nueva instancia del Presidente de la Cámara Oficial de la Propiedad Urbana de Gijón, reiterando su anterior petición de que se declare ilegal el arbitrio de que se trata:

Considerando que el párrafo segundo del artículo 136 de la ley Municipal vigente determina como ingresos para cubrir los gastos de los presupuestos municipales ordinarios los arbitrios municipales sobre determinados servicios, obras e industrias, y el artículo 137, que dictó las reglas para el cumplimiento de dicho párrafo segundo, dispuso que sólo será autorizado el establecimiento de arbitrios sobre aquellas obras o servicios costeados con los fondos municipales, cuyo aprovechamiento no se efectúe por el común de vecinos, sino por personas o clases determinadas:

Considerando que es evidente que en tales condiciones se encuentra el arbitrio de que se trata, desde el momento que grava el aprovechamiento especial que hacen de la vía pública, costeados con fondos municipales, los dueños de fincas por el paso de carruajes al interior de aquéllas o a sus cocheras:

Considerando que no puede reputarse aplicable al caso la prohibición que expresa la regla 3.ª del propio artículo 137 que invoca la Cámara reclamante en apoyo de su petición, por referirse a la prestación, por el Ayuntamiento, al común de vecinos, y

no a personas determinadas, del servicio de aceras y empedrados; y

Considerando que, por lo expuesto, es vista la procedencia de la providencia dictada por el Gobernador civil de Oviedo, sin que la haya desvirtuado en su recurso el Presidente de la Cámara de la Propiedad Urbana de Gijón, S. M. el Rey (q. D. g.), de conformidad con lo propuesto por la Dirección general de Propiedades e Impuestos, ha tenido a bien disponer se informe a V. E. en el sentido que queda expuesto.»

Y conformándose S. M. el Rey (q. D. g.) con el preinserto dictamen, se ha servido resolver como en el mismo se propone y, en su consecuencia, desestimar el recurso de Presidente de la Cámara Oficial de la Propiedad Urbana de Gijón.

De Real orden lo digo a V. S. para su conocimiento y efectos consiguientes. Dios guarde a V. S. muchos años. Madrid, 19 de Mayo de 1923.

ALMODOVAR.

Señor Gobernador civil de la provincia de Oviedo.

JOSEP M.^a PI SUNER

Prof. a l'Escola d'Administració

NOTES DIVERSES

Constitució de la Mutualitat de Secretaris i altres funcionaris municipals. Assemblea

Amb motiu de la constitució de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya, i de les reunions estatutàries del Montepio de Funcionaris d'Administració Local, s'han organitzat els següents actes pels dies 19, 20 i 21 d'aquest mes de juliol.

Dia 19 de juliol, tarda

- 1.er Reunió de la Directiva del Montepio de Funcionaris d'Administració Local.
- 2.^{on} Assemblea preparatòria per a la provisió de càrrecs en el Montepio i en la Mutualitat.

Dia 20 de juliol, dematí

Junta General del Montepio.

Tarda del mateix dia

Constitució de la Mutualitat.

Nit del mateix dia

- 1.er Conferència sobre «L'Obra de la Mancomunitat».
- 2.^{on} Lunc als Funcionaris Municipals.

Dia 21 de juliol dematí

- 1.er Conferència sobre «Preparació i aspiracions dels Funcionaris Municipals».
- 2.^{on} Assemblea general de Secretaris i Funcionaris Municipals.

Tarda del mateix dia

Acabament de la tasca pendent.

Tots els Funcionaris Municipals tenen el deure d'assistir als esmentats actes, per a cooperar a la tasca projectada de dignificació i millorament de la classe.

JURISPRUDENCIA DEL TRIBUNAL SUPREM :: ANY 1922

RECURSOS D'ALÇADA

(SENTÈNCIA 14 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 24 de setembre del mateix any

En matèria de l'exclusiva competència municipal, els Governadors solament estan facultats per a corregir les extralimitacions legals, però sense penetrar en el fons dels acords, devent limitar-se a confirmar-los o revocar-los en la part que excedissin de les atribucions municipals.

Aquesta reiterada doctrina que, com hem observat, s'estableix ara sense perjudici de que la via contenciosa entengui i resolgui el recurs amb tota amplitud, és reproduïda en aquesta sentència, de la qual en transcrivim un Considerant.

Vegi's en **Secretari i altres empleats municipals**, un extrem d'aquest fall.

POLICIA URBANA I RURAL

(SENTÈNCIA 16 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 24 de setembre del mateix any

Es discutia a qui perteneixia una franja de terreny per la qual hi passava la claveguera. El Tribunal Provincial es va declarar incompetent, però el Suprem va dir el contrari, fonamentant la seva sentència amb dos Considerants que posats en relació amb els fets, no donen cap mena d'aclariment.

La R. O. de 1884, que invoca, suposa una possessió per part de l'Ajuntament, i per la seva aplicació és precís que la usurpació no faci més d'un any que s'hagi realitzat. Més, en el cas present, aquests dos requisits no resulten pas provats.

Copiem els dos Considerants i el fall:

REGIDORS

(SENTÈNCIA 22 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 28 de setembre del mateix any

Les reclamacions dels electors sobre la incapacitat dels regidors electes, quan són fetes dintre els vuit dies posteriors a l'escrutini, són excluides de la via contenciosa-administrativa. Es amb la presa de possessió del càrrec que naix el dret a usar d'aquella via.

El Suprem, de temps ençà, va establint aquesta jurisprudència. En realitat dintre aquells 8 dies de què parla el R. D. de 24 de març 1891 les reclamacions que es formulin són, tal com diu la sentència de 31 d'octubre de 1919, incidència i complement de l'elecció, i pertanyen a l'ordre polític o de govern, cosa diferent d'aquelles que vinguin després i per les quals el mateix decret del 1891 senyala una altra tramitació.

Vegi's un Considerant:

RECURSOS D'ALÇADA

(SENTÈNCIA 24 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 29 de setembre del mateix any

En assumptos de l'exclusiva competència dels Ajuntaments com ho són el nomenament i separació dels seus empleats, els Governadors, en resoldre els recursos d'alçada, deuen imitar-se a declarar la competència amb què foren presos els acords, els quals, si lesionen drets, només són reparables en la via contenciosa; però raons d'economia processal i mòbils d'alta justícia, obliguen a que, «declarant o no expressament» la nul·litat de la providència governativa, la jurisdicció contenciosa conegui i resolgui el fons de la qüestió plantejada.

Com es veu, el Suprem ratifica la seva doctrina, però en aquest cas és d'observar que ja no exigeix la expressa declaració de nul·litat de la providència del Governador, malgrat que després en el fall la declara eficaç al sol efecte d'ultimar la via governativa revocant la sentència apel·lada en quan confirma la dita providència, i deixant-la subsistent en tot el restant, que pràcticament és l'essencial.

Vegi's un Considerant:

SECRETARI I ALTRES EMPLEATS MUNICIPALS

(SENTÈNCIA 24 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 29 de setembre del mateix any

Els Ajuntaments, segons l'art. 78 de la llei orgànica, poden nomenar i separar lliurement els seus empleats, i en ús d'aquesta facultat poden establir reglaments que la regulin i que deuran acatar i aplicar si els estableixen.

El Suprem no fa altra cosa que reiterar, en aquesta sentència, una justa declaració, que els Ajuntaments amb la seva conducta obligaran a que es faci menys sovint. Es tractava d'un nomenament d'empleat de Secretaria, sense seguir les regles establertes en el Reglament. El Governador va revocar l'acord—és d'observar que l'Alcaldia l'havia informat desfavorablement,—el Tribunal Provincial confirmà la providència governativa, i el Suprem, la sentència de dit Tribunal. Vegi's un extrem d'aquesta sentència en «Recursos d'alçada».

Copiem un Considerant:

REPARTIMENT

(SENTÈNCIA 27 FEBRER 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 24 d'agost del mateix any

El repartiment veïnal, regulat pel Reglament de Consums de 11 d'octubre de 1898, té una organització diferent del general que autoritza la llei de 12 de juny de 1911. Amb arreglo al primer, per a fixar les categories es tindrà molt en compte la requisita territorial o altres causes de tributació, però aquest factor no pot servir per augmentar el nombre de persones o components d'una família.

En el cas del recurs, l'Administració municipal havia atribuït 17 individus a la família de la recurrent, essent així que amb els servidors no més constava de 5, classificats cada un com de la primera categoria, essent per tant impossible d'augmentar aquesta.

El Suprem confirma la sentència del T. Provincial, fent-se seva la sentència.

(SENTÈNCIA 22 FEBRER 1922)

»Considerando que reclamada en esas condiciones la declaración de incapacidad de D. Miguel Crespí y Pons, Concejal electo del citado Ayuntamiento, y resuelto que existía, por la Real orden del Ministerio de la Gobernación de 31 de mayo de 1920, esta jurisdicción es incompetente para conocer de la demanda interpuesta contra esa resolución, por aplicación del precepto del artículo 4.º del Reglamento de 22 de junio de 1894, que regula el ejercicio de la misma, ya que se trata evidentemente de un asunto que pertenece al orden público o de Gobierno, según lo declarado por reiterada jurisprudencia (autos de 20 de enero de 1920 y sentencia de 18 de octubre de 1921, entre otras), que establece la doctrina de que están comprendidas en dicho orden y expresamente excluidas de la jurisdicción contenciosa las declaraciones de incapacidad acordadas en virtud de petición ajustada al mencionado artículo 4.º del Real decreto de 1891, por ser cuestión relativa a la elección de individuos que han de constituir la Corporación municipal, y, por tanto, anterior a la toma de posesión del cargo sin protesta, que es el acto del que nace el derecho administrativo que puede dar acceso para reclamar en vía contenciosa:»

(SENTÈNCIA 16 FEBRER 1922)

«Considerando que la petición concreta sometida al fallo del Tribunal consiste en que éste declare que el Ayuntamiento de Lozoyuela carece de facultades para reivindicar por sí y alterar la posición en que la parte demandante alega hallarse por más de año y día, puesto que el artículo 72 citado de la ley Municipal sólo le autoriza para hacerlo dentro, precisamente, del referido plazo:

Considerando que conforme al repetido artículo de la ley Municipal y a la Real orden de 10 de Mayo de 1884, también invocada, textos de los cuales se ha derivado una copiosa y constante jurisprudencia, sentencias de 3 de Abril de 1911 y 25 de Mayo de 1912, entre otras, el que se supone lesionado constituye un derecho de índole administrativa de la competencia propia de esta jurisdicción,

Fallamos que debemos revocar y revocamos la sentencia apelada y, declarando la competencia de esta jurisdicción para conocer del asunto, mandamos que el Tribunal provincial proceda a sustanciar el recurso deducido por la parte apelante, resolviéndolo, con arreglo a derecho, en cuanto al fondo.»

(SENTÈNCIA 14 FEBRER 1922)

«Considerando que, por consiguiente, la providencia del Gobernador civil de Madrid de 28 de agosto de 1919, en cuanto decidió en el fondo el recurso interpuesto por varos funcionarios del Ayuntamiento de esta Corte contra acuerdo adoptado por el mismo en materia que a estas Corporaciones atribuye exclusivamente el artículo 78 de la ley Municipal, es nula, como dictada con incompetencia notoria y así debió declararlo el Tribunal inferior al propio tiempo que resolvía la cuestión esencial debatida en el pleito, aunque los recurrentes no lo hubieran solicitado, ya que siempre que se interese la revocación de una resolución Administrativa, que en efecto lesione los derechos del actor, esta jurisdicción debe entenderse requerida, no sólo para reparar aquel agravio, sino también, y ante todo, para establecer el imperio de las leyes que definen la competencia propia de las Autoridades administrativas.»

(SENTÈNCIA 24 FEBRER 1922)

«Considerando que la sentencia apelada aplica rectamente la legislación que rige sobre la materia al resolver la cuestión planteada en su fondo, y deja sin efecto el nombramiento de Oficial segundo en favor del recurrente don Felipe García y García, hecho por el acuerdo del Ayuntamiento de Valencia, en 29 de Noviembre de 1915, porque si bien el artículo 78 de la ley Municipal atribuye exclusivamente a los Ayuntamientos el nombramiento y separación de sus empleados, sin imponerles reglas para ello, cuando la Corporación municipal ha estimado conveniente regular esta facultad mediante reglamentos dictados al efecto, es incontestable que viene obligada a aplicar esas reglas, según lo tiene declarado la constante jurisprudencia de este Tribunal, y como en el caso del pleito, el Ayuntamiento reguló esa facultad por el Reglamento de 28 de diciembre de 1912, que en sus artículos 67 y 68 dispone que la provisión de vacantes sean de entrada o de ascenso, tenga lugar mediante el turno que corresponda de los tres que establece: de oposición libre, oposición restringida y antigüedad, al nombrar el recurrente para una plaza de Oficial segundo, vacante en la Sección de Hacienda, sin sujeción a esos turnos, infringió esas reglas, y por ello el acuerdo no puede prevalecer, ni aun fundándolo en que el artículo 24 del propio Reglamento le faculta para ello, por cuanto que la disposición que éste contiene de que han de ser licenciados en Derecho la mitad de los Oficiales de la referida Sección, no autoriza para hacer el nombramiento sin sujeción a turno y atendiendo sólo a ser Letrado el nombrado, sino que su recta aplicación sólo requiere que se exija esa cualidad a los aspirantes que soliciten la vacante en el turno correspondiente.»

(SENTÈNCIA 24 FEBRER 1922)

«Considerando que la consecuencia obligada de la intervención indebida del Gobernador es la de producir la nulidad de su resolución, como adoptada con falta de competencia y por ello que la actuación gubernativa se reponga al trámite necesario para dictar nueva providencia según el rigorismo procesal, pero la jurisprudencia de este Tribunal, inspirándose en criterio de alta justicia y apreciando razones de economía procesal, tiene sancionado que con o sin declaración expresa de esa nulidad, la jurisdicción contenciosa debe conocer y resolver el fondo de la cuestión planteada, por habérsela sometido las partes y estar cumplidos cuantos trámites procesales son necesarios para que pueda recaer la resolución definitiva, bastando reconocer a la providencia gubernativa la eficacia que la ley concede de dar por terminada la vía gubernativa.»

HISENDA MUNICIPAL

(SENTÈNCIA 3 MARÇ 1922 (Cont. Administratiu))

Gaceta del 25 d'agost del mateix any

En el cas d'agregació d'un Municipi que no té suprimit l'impost de consums, a un altre que l'ha suprimit, aquest durant tres anys deurà satisfer el cupo que tenia senyalat el Municipi agregat. El Suprem funda la sentència en la llei de 7 de juliol de 1888 (art. 15) i el Reglament de 11 d'octubre de 1898 (art. 251, en els considerants es diu equivocadament 255), preceptes que són ben categòrics. Cal aduir també, com ho fa el T. S., la consideració justa i legal de que el Municipi ha de suportar tots els drets i obligacions del suprimit i agregat essent com n'és el seu successor universal.

Per altra part, com remarca el segon i últim considerant de la sentència, que copiem, pot el Municipi utilitzar els recursos que li dona la llei de 1911 per a satisfer el cupo al Trecor i així no tindrà de restablir els consums en la població agregada, que ho fou per altra part sense oposició.

Vegi's el considerant al qual ens referim:

ARBITRIS ó IMPOSTOS

(SENTÈNCIA 4 MARÇ 1922 (Cont. Administratiu))

Gaceta del 25 d'agost del mateix any

El producte nomenat motoacentohol, substitutiu de la gasolina i compost d'acetilè i alcohol neutre, està exempt d'impostos municipals, en virtut de la R. O. de 24 de juliol de 1905 que llibera del pagament de l'impost de consums a "alcohol desnaturalitzat procedent de fàbriques autoritzades per a la seva elaboració.

L'alcohol desnaturalitzat sofreix un sol i únic impost establert per l'art. 1 de la Llei de 10 de desembre de 1908. Mes en aquest cas el producte elaborat amb aquell nom, sembla, tal com resolgué la Direcció General de Propietats i Impostos, que constituïa un producte completament distint dels dos components i per tant havia d'ésser comprès en l'epígraf «Bencines i gasolines procedents del petroli i dels seus similars» de la tarifa de consums, vigent a l'Ajuntament.

Copiem els Considerants de la sentència:

CONTRACTACIÓ MUNICIPAL

(SENTÈNCIA 7 MARÇ 1922 (Cont. Administratiu))

Gaceta del 1.^r d'octubre del mateix any

Havent-se fet el contracte a risc i ventura del rematent, de conformitat arts. 8 i 34 de la Instrucció de 24 de gener de 1905 i el 55 del plec general d'obres públiques de 13 de març de 1903, pot ésser rescindit amb pèrdua de fiança si el contractista no entrega les obres en el terme convingut. Per evitar aquesta rescissió en dany de l'contractista, aquest hauria de provar el fet que la motiva amb arreglo als preceptes del plec general d'obres públiques o provar les infraccions comeses per l'altra part; així ho declara el Suprem sense acompanyar cap raonament, ni citar en aquest respecte cap precepte legal.

El Suprem no admet la reserva de danys i perjudicis a favor de l'Ajuntament, que declarava el Tribunal Provincial, a més de la pèrdua de fiança. No és que declari la inexistència d'aquests danys i perjudicis, ni vulgui dir que l'Ajuntament no els pot reclamar. El Suprem vol que no es faci pronunciament en tal sentit potser perquè les disposicions que regulen la contractació administrativa es limiten a parlar de la pèrdua de fiança.

Es d'observar que el T. S. en un dels tres Considerants, que copiem, declara extemporània la rescissió que també demanava el contractista en el recurs d'alçada, segurament per evitar-se la pèrdua de fiança.

INSTRUCCIÓ PRIMARIA

(SENTÈNCIA 14 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 1.^r d'octubre del mateix any

Els mestres nacionals no tenen dret a la jubilació municipal, si l'Ajuntament no té establert un montepio dels seus empleats o bé si tenint-lo aquells no hi contribuïen. Dit d'altra manera; la jubilació dels mestres nacionals és incompetent amb el percibiment d'hàbers passius amb càrrec als cabals municipals.

Aquest principi, d'acord amb la Llei de 16 de juliol de 1887 sobre jubilació dels mestres, estableix la sentència de què parlem, ratificant les de 30 de setembre de 1909 i sobretot la de 26 de desembre de 1910, molt categòrica i explícita en aquest respecte. Si bé els mestres contribuïen amb un descompte dels seus sous, com altres funcionaris, a la jubilació, viudetat i orfandat, que els concedeix la Junta de Drets Passius del Magisteri nacional, els cabals d'aquesta li pervenen en sa major part de l'Estat i per altres conceptes. Depenen els mestres nacionals de l'Estat, com hi depenen en absolut. La doctrina del Suprem, que en aquest cas accepta la sentència del Tribunal Provincial, és ben encertada.

ARBITRIS I IMPOSTOS

(SENTÈNCIA 14 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 26 d'agost del mateix any

El domicili social d'una Companyia que no està subjecta al recàrrec municipal de la contribució industrial, deu pagar l'impost de lloguers. La delegació d'Hisenda i el Tribunal Governatiu del Ministeri havien resolt en aquest cas que la Companyia només havi de pagar l'impost per la part del local destinada a habitació del personal i pels locals que fossin susceptibles de tal ús.

El Suprem, d'acord amb les disposicions legals en vigor, fa la declaració susdita, ratificant la jurisprudència que ve establint, continguda en diverses sentències i entre elles la de 8 de juny de 1917 i 14 de gener de 1920.

Copiem dos considerants:

RECURSOS D'ALÇADA

(SENTÈNCIA 17 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 3 d'octubre del mateix any

En els assumptes de l'exclusiva competència municipal, el Governador, a l'entendre en alçada, deu limitar-se a declarar la competència amb què foren dictats, revocant-los en altres cas en la part que signifiquin extralimitació de les facultats municipals. La providència governativa que revoca un acord municipal de l'exclusiva competència dels Ajuntaments, és nul·la, però la dita providència, encara que nul·la pels efectes procesals, acaba la via governativa donant a la contenciosa, si per això és requerida, tot l'imperi perquè pugui examinar l'acord recorregut i restablir la llei, si la infringeix.

Aquest principi de doctrina rescentment ja l'hem vist diferents vegades establert pel Suprem. La present sentència (Vegi's **Contractació Municipal**) es referia a un acord dictat amb competència exclusiva, i el Governador el va revocar.

Copiem el Considerant únic que conté, ja que en quant al fons de l'assumpte accepta els raonaments del Tribunal Provincial.

(SENTENCIA 7 MARÇ 1922)

«Considerando, en lo que se contrae a la primera de las dos sanciones acordadas en daño del contratista por el Concejo leridano, como consecuencia de la rescisión decretada, es asimismo notorio que aquél, al imponerla, no hizo otra cosa sino utilizar el derecho y cumplir la obligación que de consuno establece por modo terminante y decisivo el texto del artículo 55 del pliego de las condiciones generales de 13 de Marzo de 1903, asimismo en los vistos invocados:

«Considerando que para enervar la acción rescisoria, con pérdida de la fianza, ejercitada por el Consistorio de Lérida, sólo se ofrecían dos eficaces medios al reclamante, ninguno de los que ha podido intentarse, o el de probar la existencia del hecho generador de la rescisión declarada en su perjuicio o el de señalar, justificándolas, las infracciones cometidas por la otra entidad contratante, en el fiel cumplimiento de lo estipulado, en vez de involucrar, a modo de reconvencción, extemporánea en el recurso de alzada ante el Gobernador civil de la provincia, otra acción de rescisión frente a la que se tramitaba, y sobre la cual nada es lícito ahora juzgar ni resolver a la Sala:

«Considerando, en lo que atañe a la segunda de las dos responsabilidades impuestas, o sea la relativa a la «reserva de daños y perjuicios», que esa declaración, tal como se halla concebida, aunque de suyo carezca de eficacia jurídica alguna ni en pro ni en contra de las partes contratantes, es lo cierto que ni en lo que tiene de oficiosa ni en lo que parece tener de conminatoria, puede ser amparada con un pronunciamiento favorable, como lo ha merecido del Tribunal provincial, sin que esto coarte el ejercicio, en su caso, de las acciones de que aquéllas se estimen asistidas.»

(SENTENCIA 4 MARÇ 1922)

«Considerando que en el acuerdo de la suprimida Comisaría de Abastecimientos de 28 de junio de 1918, por el que se autorizó a Don Cosme Puigmal, para la fabricación y venta del moto-acentohol, se expresó la composición de este producto, de la cual se infiere que es alcohol desnaturalizado por medio del gas acetileno, circunstancia que coloca al líquido de que se trata, en la condición fiscal aneja a su propia índole, definida en el artículo 7.º, párrafo tercero del Reglamento de 10 de diciembre de 1908, dictado para la ejecución de la ley de la misma fecha:

Considerando que con arreglo al artículo 2.º, número tercero de esa ley, sustancialmente reproducida en el texto refundido de 28 de julio de 1920, y cuyo precedente se encuentra en la Real orden de 21 de julio de 1905, invocada en el citado precepto, el alcohol desnaturalizado no puede ser gravado con cuota alguna de consumo ni con ningún arbitrio especial por parte de los Ayuntamientos y Diputaciones:

«Considerando que si se aplicase al moto-acentohol el número 40 de la tarifa de Consumos, aprobada para el Ayuntamiento de Barcelona por Real orden de 1.º de junio de 1918, resultaría infringida la prohibición legal, circunstancia que impide interpretar el enunciado de dicha tarifa en el sentido de que pueda referirse a especies no comprendidas en ella por su composición química, y excluidas a mayor abundamiento, de toda exacción por el concepto de Consumos.»

(SENTENCIA 3 MARÇ 1922)

«Considerando que no puede ser obstáculo a ello la ley de 12 de julio de 1911, ni la disposición contenida en el artículo último del Reglamento de 29 siguiente, dictado para su ejecución, pues si bien es cierto que esta dispone que los efectos de la supresión total del impuesto de consumos sean, entre otras que enumera, la supresión de la obligación de abonar al Tesoro el cupo que tenga señalado el Municipio, tal disposición general en nada se opone al caso excepcional de agregación de un pueblo, en el que no se hubiere suprimido tal impuesto, a otro en el que tal supresión se hubiere ya llevado a cabo, el que tiene que resolverse aplicando las disposiciones especiales no derogadas ni modificadas por la ley citada de 1911, contenidas en la de 1888 y Reglamento de 1898, que quedan anteriormente consignados, són las únicas dictadas para regular las agregaciones de pueblos, en cuanto afectan al cupo de consumos que tuvieran respectivamente señalado, no siendo admisible la alegación de que no sería posible, de prosperar el acuerdo impugnado, encauzar ni legalizar la administración municipal si el Ayuntamiento tuviera que continuar con la supresión del impuesto para unos vecinos y restablecerlo para los agregados, puesto que nada obliga a esto al Ayuntamiento demandante, el qual podrá utilizar los recursos que autoriza el artículo 6.º de tal ley, que sólo para sustituir el impuesto de consumos fueron autorizados, y con ellos compensar éste y satisfacer el importe del cupo del Tesoro señalado a Establiments.»

(SENTENCIA 17 MARÇ 1922)

«Considerando que si, como acontece en este caso, el acuerdo del Municipio de Barcelona que aprobó el concurso de que se trata versó sobre materia de la exclusiva competencia de los Ayuntamientos, el recurso ante el Gobernador civil y la resolución de éste no pudo tener otro alcance, conforme al artículo 174 de la ley Municipal, que el de poner término a la vía gubernativa y toda otra declaración que afectase al fondo del asunto és nula, según lo establecido por reiterada jurisprudencia de este Supremo Tribunal, y, por tanto, aplicada esa doctrina, es evidente que la providencia de 28 de mayo de 1918, en la que el Gobernador civil de dicha provincia se extralimitó de sus facultades, no puede prevalecer en la vía contenciosa, ante la cual, sin embargo, cabe recurrir y en ella restabecerse los derechos que asistan a los particulares o a los Municipios por haberse ultimado la gubernativa.»

(SENTENCIA 14 MARÇ 1922)

«Considerando que el arbitrio de inquilinato, autorizado por la ley de 12 de junio de 1911 como uno de los gravámenes substitutivos del impuesto de Consumos, con que los Ayuntamientos de los pueblos en que fué suprimido atendían a las necesidades de sus presupuestos, alcanza a las Compañías mercantiles de todas clases que tengan en el Municipio su domicilio social o Agencia y no estén sujetas a recargo municipal de la contribución industrial, por cuantos locales ocupen en condiciones de disfrute dentro del término municipal, exceptuando únicamente aquellos que con arreglo al régimen vigente para la contribución urbana no deban ser estimados como habitaciones, según el apartado C) del artículo 11 de dicha ley, y los artículos 82, 83 y 84, apartados B) del Reglamento dictado para su aplicación el 29 del propio mes y año:

«Considerando que la Cooperativa Electra de Madrid, Compañía mercantil para la distribución de energía eléctrica, tiene su domicilio social en esta Corte, calle de la Aduana, números 37 a 41, no está sujeta a recargo municipal de la contribución industrial por que tributa por utilidades, como incluida en la tarifa 3.ª de la ley de 27 de marzo de 1900, y los locales que ocupa con aplicación a los fines sociales designados en su escrito de 9 de julio de 1915, constituyen un todo con otros estimados como habitaciones, a los efectos del artículo 10 del Real decreto de 5 de enero de 1911.»